

Wielkopolski Raport Ornitologiczny nr 2. Podsumowanie roku 2010

Przemysław Żurawlew, Michał Radziszewski

Abstrakt. W raporcie zestawiono najważniejsze obserwacje z roku 2010 dokonane w Wielkopolskim Regionie Ornitologicznym. Pierwszy raz wykazano stanowisko lęgowe łączaka *Tringa glareola* i ponownie (od roku 1961) zagnieździł się sokół wędrowny *Falco peregrinus*. Stwierdzono dwa nowe gatunki dla Wielkopolski: śnieżycę małą *Anser rossii* i rybitwę popielatą *Sterna paradisaea*. Ponadto wykazano po raz drugi pelikana kędzierzawego *Pelecanus crispus*, wydrzyka wielkiego *Stercorarius skua* i jaskółkę rudawą *Cecropis daurica*, po raz trzeci żwirowca stepowego *Glareola nordmanni*, po raz czwarty wójcika *Phylloscopus trochiloides*, po raz piąty (po roku 1950) orlika grubodziobego *Aquila clanga*, po raz szósty gęsiówkę egipską *Alopochen aegyptiaca* i wydrzyka długosternego *Stercorarius longicaudus*, po raz siódmy drozda obrożnego *Turdus torquatus* i po raz ósmą czajkę towarzyską *Vanellus gregarius*.

Wielkopolska Ornithological Report No. 2. Summary of 2010. Abstract. This report summarizes the most significant sightings of birds in 2010, recorded within the Wielkopolska ornithological region. For the first time, a breeding locality of Wood Sandpiper *Tringa glareola* has been discovered, and Peregrine Falcon *Falco peregrinus* nested once again since 1961. Two new species to Wielkopolska were recorded: Ross's Goose *Anser rossii* and Arctic Tern *Sterna paradisaea*. In addition, Dalmatian Pelican *Pelecanus crispus*, Great Skua *Stercorarius skua* and Red-rumped Swallow *Cecropis daurica* were recorded for the second time, Black-winged Pratincole *Glareola nordmanni* - for the third time, Greenish Warbler *Phylloscopus trochiloides* - for the fourth time, Great Spotted Eagle *Aquila clanga* - for the fifth time (since 1951), Egyptian Goose *Alopochen aegyptiaca* and Long-tailed Jaeger *Stercorarius longicaudus* - for the sixth time, Ring Ouzel *Turdus torquatus* - for the seventh time, and Sociable Lapwing *Vanellus gregarius* - for the eighth time.

Raport prezentuje najważniejsze obserwacje z roku 2010 z terenu Wielkopolskiego Regionu Ornitologicznego, wg nowych granic regionu funkcjonujących od roku 2011 (por. Bednorz et al. 2000). W porównaniu do pierwszego raportu podsumowującego rok 2009 (Żurawlew & Radziszewski 2012) dla niektórych gatunków zmieniły się kryteria doboru obserwacji. Dynamiczny wzrost napływu informacji o wielu gatunkach, dotąd uznawanych za rzadkie w regionie, będzie skutkował w przyszłości kolejnymi korektami w przygotowywanych zestawieniach.

Dane do raportu przekazali: W. Bagiński, J. Bartuzi, A. Batycki, Sz. Beuch, D. Cierplikowski, K. Drab, A. Dylik, M. Giertych, J. Grzybek, T. Iciek, M. Janowski, R. Kaczmarek, S. Kaczorowski, S. Karpicki, A. Kiszka, A. Konopka, A. Krupa, K. Kryza, D. Kujawa, S. Kuźniak, M. Lewandowski, A. Łakomy, R. Łuczka, E. Markiewicz, S. Mielczarek, S. Niziński, B. Nowak, A. Olszewski, D. Ostrowski, S. Pawlak, W. Plata, M. Przysański, B. Rudzionek, A. Stanilewicz, J. Stępniewski, M. Szajda, P. Szymański, J. Winięcki, P. Wylegała, J. Wyrwał i autorzy. Wykorzystano również dane z: Wielkopolskiej Kartoteki Ornitologicznej, kartoteki Leszczyńskiej Grupy OTOP, raportów i witryny Komisji Faunistycznej Sekcji Ornitologicznej PTZool, a także ze stron: www.birdwatching.pl, forum.przyroda.org, www.organizacjakania.org i ptaki-rogozno.eu. Dziękujemy Wszystkim za nadesłane informacje i uwagi. Sposób prezentacji zgromadzonego materiału jest taki sam jak w Wielkopolskim Raporcie Ornitologicznym nr 1, podsumowującym rok 2009 (Żurawlew & Radziszewski 2012), przy niektórych gatunkach znajdują się komentarze, które porządkują dotychczasową wiedzę.

Podane w raporcie stwierdzenia mogą być cytowane wyłącznie z podaniem nazwisk obserwatorów.

Przegląd gatunków

Łabędź niemy *Cygnus olor* (cn. 200)

26.01 – 208 os., Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **6.04** – ok. 220 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (W. Bagiński); **8.06** – ok. 530 os., stawy Ślesin (B. Rudzionek); **13.06** – 198 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (D. Ostrowski); **18.06** – ok. 700 os., stawy Ślesin (B. Rudzionek); **25.06** – ok. 450 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudzionek); **8.08** – 242 os., stawy Smogulec (D. Ostrowski, M. i T. Blank); **9.08** – ok. 500 os., stawy Ślesin (K. Drab, B. Rudzionek); **16.09** – ok. 230 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzionek); **23.09** – ok. 200 os., stawy Występ, pow. nakielski (D. Kilon).

Łabędź czarnodzioba *Cygnus columbianus* (V²-IX, cn. 50)

Stada: **21.03** – 160 ad. i 15 imm., **28.03** – ok. 230 os., stawy Występ, pow. nakielski (W. Bagiński); **28.03** – 36 ad. i 16 imm., **30.03** – 60 os., Oleśnica, pow. chodzieski (M. Przepiórka, M. Wiśniewski); **29.03** – 86 ad. i 9 imm., stawy Samostrzel, pow. nakielski (W. Plata); **1.04** – ok. 160 os., stawy Występ (W. Bagiński); **7.04** – 50 ad. i 8 imm., stawy Antoniny, pow. chodzieski (B. Rudzionek); **6.10** – 72 ad. i 4 juv., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzionek); **9.10** – ok. 140 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (A. Konopka); **13.10** – 120 ad. i 15 juv., stawy Ostrówek (K. Drab, B. Rudzionek); **14.10** – 46 ad. i 7 juv., stawy Gosławice, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **19** i **22.10** – 79 ad. i 9 juv., stawy Gosławice (S. Mielczarek); **20.10** – 63 ad. i 7 juv., stawy Antoniny (K. Drab, B. Rudzionek); **23.10** – 73 ad. i 8 juv., stawy Gosławice (S. Mielczarek, A. Winięcki); **25.10** – 67 ad. i 13 juv., stawy Występ (B. Rudzionek); **25.10** – 59 ad. i 9 juv., stawy Gosławice (S. Mielczarek); **27.10** – 57 ad. i 7 juv., stawy Smogulec (B. Rudzionek); **2.11** – 134 ad. i 10 juv., stawy Antoniny (B. Rudzionek); **6.11** – 150 ad. i 10 juv., stawy Antoniny (J. Wyrwał, Z. Kajzer, K. Drab).

Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus* (L, cn. 100)

Łęgi 2010: 1 para łęgowa, Leśn. Wąsosz, pow. złotowski (A. Konopka, W. Plata); 1 para łęgowa, staw Gertruda, pow. międzychodzki (D. Kujawa, T. Mizera); 1 para łęgowa, Gorzyń, pow. międzychodzki (D. Kujawa, T. Mizera); 1 para łęgowa, kanał Prut, Sepienko, pow. kościański (Sz. Kaczmarek, P. Sieracki); 1 para łęgowa, stawy Zgliniec, pow. kościański (A. Łakomy i inni); 1 para łęgowa, Jez. Drzeczkwoskie, pow. leszczyński (A. Łakomy i inni). **Stada:** **28.03** – ok. 120 os., **1.04** – ok. 130 os., stawy Występ, pow. nakielski (W. Bagiński); **8.04** – 162 ad. i 28 imm., stawy Samostrzel, pow. nakielski (K. Drab, B. Rudzionek); **20.11** – 220 ad. i 13 juv., Samsieczno, pow. bydgoski (W. Plata).

Gęś zbożowa *Anser fabalis* (V²-VIII, cn. 5000)

V²-VIII: **8.05-25.07** – 1 os., jez. Rusałka, Poznań (P. Wylegała i inni); **16.05** – 1 os., Naclaw, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **23.05** – 1 os., Mściszewo, pow. poznański (Z. Kosiński); **25.05** – 1 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionek); **6.06** – 5 os., **15.07** – 2 os., **19.07** – 4 os., **1.08** – 1 os., **2.08** – 3 os., stawy Kiszkowo (B. Krakowski). **Stada:** **5.03** – ok. 6000 os., Górką, pow. obornicki (S. Odrzykoski, I. Odrzykoski); **18.03** – ok. 8000 os., **19.03** – ok. 8000-10 000 os., Sokołowo Budzyńskie, pow. chodzieski (A. Lange); **21.03** – ok. 7000 os., Panigródz, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **24.03** – ok. 6500 os., Gręziny, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **30** i **31.03** – ok. 5000 os., Rybno Wielkie, pow. gnieźnieński (S. Karpicki); **29.10** – ok. 7000 os., Karczyn, pow. inowrocławski (A. Dylík); **31.10** – ok. 7000 os., Grabianowo, pow. śremski (B. Nowak); **7.11** – ok. 10 000 os., Szarlej/Witowy, pow. inowrocławski (J. Winięcki); **13.11** – ok. 6000 os., Jarosławiec, pow. średzki (S. Karpicki); **14.11** – ok. 9000 os., Grabianowo (B. Nowak, M. Janowski); **7.12** – ok. 5000 os., Witowy (M. Radziszewski).

Gęś zbożowa *Anser fabalis* + gęś białoczelna *Anser albifrons* (cn. 5000)

19.03 – ok. 12 000 os., Pińsko, pow. nakielski (W. Bagiński).

Gęś krótkodzioba *Anser brachyrhynchus* (W)

4.03 – 1 os., Jaraczewo, pow. jarociński (T. Pietrzak); **11.03** – 4 os., Objezierze, pow. obornicki (P. Wylegała); **13.03** – 1 ad., Jaraczewo (T. Pietrzak); **13.03** – cn. 2 os, Wymysłowo, pow. kościański (B. Nowak); **13.03** – cn. 7 os., Kiszkowo/Kłeczko, pow. gnieźnieński (P. Wylegała, B. Krakowski); **14.03** – 4 os., Popówko, pow. obornicki (P. Wylegała); **16.03** – 1 ad., Popówko (S. Niziński); **20.03** – 2 os., Krześllice, pow. poznański (S. Karpicki); **22.03** – 1 os., Jagniewice, pow. wągrowiecki (A. Lorecki); **24.03** – 3 os., Zgliniec, pow. kościański (G. Orłowski); **26.03** – 1 os., Zgliniec (B. Nowak); **30.03** – 1 os., **31.03** – 2 os., Rybno Wielkie, pow. gnieźnieński (S. Karpicki); **31.03** – 1 os., Zgliniec (G. Orłowski); **6.04** – 1 os.,

Rybno Wielkie (S. Karpicki); **10.04** – 1 ad., stawy Objezierze, pow. obornicki (S. Niziński); **4.05** – 1 os., nieczynna odkrywka Pątnów, pow. koniński (S. Mielczarek); **24.10** - cn. 1 os., stawy Manieczki, pow. śremski (B. Nowak, Sz. Kaczmarek); **6.11** - 2 os., Pławce/Babin, pow. średzki (B. Krąkowski); **13.11** - 2 os., Pławce (S. Karpicki); **17.11** - 1 juv., Grabianowo/Rakówka, pow. śremski (G. Orłowski).

Gęś białoczelna *Anser albifrons* (V²-VIII, cn. 3000)

V²-VIII: 27.08 - 1 imm., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki). **Stada: 12.03** – ok. 3000 os., Zgliniec, pow. kościański (B. Nowak, Sz. Kaczmarek); **19.03** – ok. 4000 os., zb. Wonieść (B. Nowak); **20.03** – ok. 3500 os., Juncewo, pow. żniński (A. Kiszka, A. Lorecki); **21.03** - ok. 4000 os., Panigródz, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **24.03** – ok. 4000 os., Gręziny, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **30.03** – ok. 3000 os., Karczyn, pow. inowrocławski (A. Dylík); **7.11** – ok. 4000 os., Szarlej, pow. inowrocławski (J. Winięcki).

Gęś mała *Anser erythropus* (W)

30.09 – 1 ad., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudziónek); **13.11** – 1 ad., Gablin, pow. średzki (S. Karpicki).

Wcześniej w regionie zanotowana 9 razy (Żurawlew & Radziszewski 2012).

Gęgawa *Anser anser* (cn. 500)

26.01 – 769 os., Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **28.02** - cn. 500 os., Karczyn, pow. inowrocławski (J. Winięcki); **7.03** – ok. 1000 os., Szarlej, pow. inowrocławski (J. Winięcki); **8.03** – ok. 820 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudziónek); **15.08** – ok. 450-500 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (D. Ostrowski); **16.08** – ok. 500 os., Karczyn (P. Kaczorowski); **22.08** – ok. 2000 os., Karczyn (P. Kaczorowski); **4.09** – ok. 700 os., Karczyn (J. Winięcki); **5.09** – ok. 3000 os., Karczyn (S. Kaczorowski, P. Kaczorowski); **5.09** – ok. 1450 os., Jurkowo, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **12.09** - ok. 700 os., stawy Smogulec (D. Ostrowski); **12.09** – ponad 3000 os., Karczyn (P. Kaczorowski); **25.09** – ok. 6500 os., Karczyn (J. Winięcki); **26.09** – ok. 2850 os., stawy Smogulec (A. Konopka); **26.09** – ok. 670 os., Jurkowo (B. Nowak, M. Janowski); **30.09** – ok. 700 os., stawy Smogulec (B. Rudziónek); **2.10** – ok. 6000 os., Karczyn (J. Winięcki); **2.10** – ok. 500 os., Buntowo, pow. złotowski (A. Konopka); **6.10** – ok. 600 os., stawy Smogulec (B. Rudziónek); **8.10** – ok. 1500-2000 os., Buntowo (A. Konopka); **9.10** – ok. 800-900 os., stawy Smogulec (A. Konopka); **13.10** – ok. 1350 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudziónek); **16.10** - cn. 7000 os., Karczyn (J. Winięcki); **17.10** – ponad 3000 os., Karczyn (P. Kaczorowski); **18.10** – ok. 1200 os., Jurkowo (Sz. Kaczmarek); **1.11** – ok. 3000 os., Karczyn (S. Kaczorowski, P. Kaczorowski); **7.11** – ok. 6000 os., Szarlej/Witowy, pow. inowrocławski (J. Winięcki); **11.11** – ok. 1500 os., Świerczyna/Grodzisko, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **7.12** – ok. 1000 os., Witowy, pow. inowrocławski (M. Radziszewski).

Śnieżycza mała *Anser rossii* (W)

11.03 – 1 ad., Wonieść, pow. kościański (J. Ratajczak, J. Stępniewski).

To pierwsze stwierdzenie tej gęsi w Polsce (Komisja Faunistyczna 2011).

Bernikla kanadyjska *Branta canadensis* (W)

27.12 – 1 os., rz. Gwda, Piła-Motylewo (A. Stanilewicz, R. Ruta); **27** i **29.12** – 1 os., jez. Gopło, Kruszwica, pow. inowrocławski (J. Winięcki, M. Radziszewski); **29** i **30.12** – 3 os., rz. Wełna, Oborniki (G. Dąbrowski, S. Karpicki, J. Wyrwał).

Branta canadensis* x *Anser anser (W)

5.09 – 1 os., Jurkowo, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **25.09** – 1 os., Karczyn, pow. inowrocławski (J. Winięcki).

Bernikla białolica *Branta leucopsis* (V-VIII, cn. 5)

Stada: 27.01 - 9 os., Szarlej, pow. inowrocławski (J. Winięcki); **28.02** - 9 os., Szarlej (J. Winięcki); **7.03** - 7 os., Szarlej (J. Winięcki); **14.03** - 8 os., Kuszkowo, pow. kościański (M. Janowski, Sz. Kaczmarek); **20.03** – 5 os., Morakowo, pow. wągrowiecki (A. Lange); **20.03** - 8 os., Sokołowo Budzyńskie, pow. chodzieski (D. Leligdowicz, J. Dąbrowski); **20.03** - 18 os., Brzeźno Nowe, pow. chodzieski (D. Leligdowicz, J. Dąbrowski); **21.03** – 16 os., Morakowo (A. Kiszka); **24.03** – 7 os., Łąd, pow. stupecki (A. Krupa); **30.03** – 22 os., Pińsko, pow. nakielski (W. Bagiński); **6.04** - 7 os., Rybno Wielkie, pow. gnieźnieński (S. Karpicki); **29.09** – 18 os., Chawłodno, pow. wągrowiecki (M. i A. Lange); **23.10** – 6 os., Jez. Sławianowskie, pow. złotowski (A. Konopka); **1.11** – 10 os., Karczyn, pow. inowrocławski (P. Kaczorowski); **6.11** - 6 os., Witowy, pow. inowrocławski (J. Winięcki); **11.11** - 5 os., Sławianowo, pow. złotowski (D. Ostrowski); **20.11** - cn. 13 os., Bródzki, pow. inowrocławski (J. Winięcki).

Bernikla obrożna *Branta bernicla* (W)

30.03 - 1 os., Rybno Wielkie, pow. gnieźnieński (S. Karpicki).

Bernikla rdzawoszyja *Branta ruficollis* (W)

12.03 - 1 ad., Zgliniec, pow. kościański (Sz. Kaczmarek, B. Nowak); **15.03** - 1 ad., Raczyn, pow. chodzieski (B. Rudzioniczek); **16.03** - 1 ad. (ten sam co 15.03 w Raczynie), Antoniny, pow. chodzieski (W. Plata); **19.03** - 3 os., Tarnowo, pow. poznański (B. Krąkowski, P. Śliwa); **20.03** - 1 imm., Zgliniec (J. Rajtaczak, J. Stępniewski); **21.03** - 1 imm., Lwówek, pow. nowotomyski (P. Wylegała); **25.03** - 2 ad. i 3 imm., Żukowo, pow. obornicki (P. Wylegała, Z. Rosin); **25.03-02.04** - 1 ad. i 1 imm., Kiszkowo, pow. gnieźnieński (B. Krąkowski i inni); **30.03** - 1 ad. i 1 imm., Rybno Wielkie, pow. gnieźnieński (S. Karpicki); **9 i 13.10** - 1 juv., Smogulec, pow. wągrowiecki (A. Konopka i inni); **20-22.10** - 1 juv., Otylin, pow. piłski (B. Rudzioniczek, K. Drab, W. Plata); **24.10** - 1 juv., Manieczki, pow. śremski (B. Nowak, Sz. Kaczmarek); **27.10** - 1 juv., Wolwark, pow. nakielski (M. Radziszewski); **28 i 30.10** - 1 imm., Kiszkowo (P. Wylegała, B. Krąkowski); **31.10** - 2 ad. i 2 juv., Jez. Sławianowskie, pow. złotowski (A. Konopka, K. Piotrkowska); **7.11** - 1 os., Karczyn, pow. inowrocławski (J. Winiecki); **7 i 14.11** - 1 juv., Babin/Pławce, pow. średzki (B. Krąkowski, S. Karpicki, M. Kaleta); **11-14.11** - 1 juv., Jez. Sławianowskie (D. Ostrowski, A. Konopka, K. Piotrkowska); **21.11** - 1 ad., Sławsk Wielki, pow. inowrocławski (J. Winiecki).

W roku 2010 w regionie zanotowana 18 razy, choć część obserwacji zapewne dotyczyło tych samych osobników. Do końca roku 2009 stwierdzona była w Wielkopolsce 22 razy (Żurawlew & Radziszewski 2012).

Gęsiówka egipska *Alopochen aegyptiaca* (W)

7.04 - 1 os., Lubrze, pow. średzki (J. Pietrowiak).

Szóstę stwierdzenie w regionie (Żurawlew & Radziszewski 2012).

Ohar *Tadorna tadorna* (W)

21.03 - 1♂ ad., stawy Kunowo, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **29.03** - 1♂ i 1♀, stawy Ślesin, pow. nakielski (W. Bagiński); **30.03** - 2♂♂ i 2♀♀, Robczysko, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **1.04** - 1♂, stawy Występ, pow. nakielski (W. Bagiński); **2.04** - 4 os., Tworzanki, pow. leszczyński (G. Lorek); **9.04** - 1 os., stawy Ślesin (W. Bagiński); **18.04** - 3 os., Robczysko (G. Lorek); **19.04** - 3 ad., Naclaw, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **20.04** - 5 os., Robczysko (P. Sieracki); **28.04** - 2 os., Robczysko (M. Tobółka); **1.05** - 2 os., Robczysko (G. Lorek); **3.05** - 1 os., Robczysko (G. Lorek); **5.05** - 4 os., Robczysko (G. Lorek); **8.05** - 1♂ i 1♀, Robczysko (J. Ratajczak); **16.05** - 1♂ i 1♀, stawy Występ (B. Rudzioniczek); **22.05** - 2 os., Robczysko (W. Michalak); **25.05** - 3♂♂ i 2♀♀, stawy Manieczki, pow. śremski (M. Janowski, B. Nowak); **17.06** - 2 os., Robczysko (W. Michalak); **9 i 14.08** - 1 imm., stawy Występ (K. Drab, B. Rudzioniczek, D. Ostrowski); **15.08** - 1 os., zb. Wonieść (S. Niziński); **5.09** - 1 imm., Karczyn, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski); **25.10** - 1 imm., stawy Łukowo, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **25.10** - 1♀, stawy Gosławice, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **27.10** - 1 os., Jez. Żnińskie Duże, pow. żniński (M. Radziszewski); **11.11** - 1 ad., Zb. Pakoski, Krzyżanna, pow. mogileński (S. Kaczorowski).

Mandarynka *Aix galericulata* (W)

27 i 29.01 - 1♀, rz. Warta, Poznań-Garbarzy (P. Wylegała); **9 i 14.02** - 1♀, Jez. Maltańskie, Poznań (B. Nowak i inni); **14.02** - 1♀, użytek ekologiczny „Olszak”, Poznań, (S. Karpicki); **9.05** - 1 imm., Jez. Maltańskie (A. Winiecki); **13.08** - 1♀, Jez. Słupeckie, pow. słupecki (M. Przystański); **19.09** - 1♀, Tarnowa Łąka, pow. leszczyński (P. Sieracki); **30.11-9.12** - 1♂, Park Sołacki, Poznań (M. Janowski; P. Szymański, B. Nowak).

Świstun *Anas penelope* (L, XII-II, cn. 300)

XII-II: 3, 4, 19.01 i 25.02 - 1♀, Park Sołacki, Poznań (M. Tobółka i inni); **27.01** - 1♀, rz. Warta, Poznań-Garbarzy (P. Wylegała); **31.01** - 2♂♂, rz. Warta, Poznań-Naramowice (P. Szymański); **3, 12 i 26.12** - 1♂ i 1♀, Park Sołacki, Poznań (P. Wylegała, M. Prange). **Stada: 18.03** - ok. 300 os., Moraczewo, pow. leszczyński (M. Tobółka); **19.03** - ok. 300 os., Wrzeszczyna/Rosko, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **22.03** - ok. 1300 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzioniczek); **22.03** - ok. 1200 os., Łąd, pow. słupecki (A. Krupa); **25.03** - ok. 500 os., Białośliwie, pow. piłski (D. Ostrowski); **25.03** - ok. 900 os., stawy Antoniny (B. Rudzioniczek); **25.03** - ok. 500 os., Sokołowo Budzyńskie, pow. chodzieski (M. i A. Lange); **29.03** - ok. 400 os., stawy Antoniny (B. Rudzioniczek); **2.04** - ok. 390 os., Sepienko/Zadory, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **3.04** - ok. 800 os., Atanazyń, pow. chodzieski (A. Konopka); **4.04** - ok. 300 os., Tarnowa Łąka, pow. leszczyński (P. Szymański, A. Tobółka, M. Tobółka); **6.04** - ok. 350 os., Roszkowo, pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski); **9.04** - ok. 350 os., stawy

Antoniny (K. Drab, B. Rudzionic); **11.04** - 474 os., Białośliwie (K. Kissler, D. Ostrowski); **12.04** - ok. 2200 os., Dębówko, pow. pilski (K. Drab, B. Rudzionic); **15.04** - ok. 530 os., Łąd (A. Krupa); **15.04** - ok. 400 os., Policko, pow. słupecki (S. Niziński); **13.10** - ok. 400 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudzionic); **20.10** - ok. 450 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzionic).

Krakwa *Anas strepeta* (XII-II, cn. 50)

XII-II: 16.01 - 5♂♂ i 3♀♀, zbiornik wstępnego schładzania elektrowni Konin (S. Mielczarek); **17.01** - 4♂♂ i 3♀♀, Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **19.01** - 1♀, Park Sołacki, Poznań (B. Nowak); **30.01** - 1♂ i 1♀, Czarnków/Pianówka, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **7.02** - 1♂, rz. Warta, Poznań-Naramowice (A. Krawczyk, P. Szymański, M. Tobółka); **Stada: 4.04** - ok. 150 os., Tarnowa Łąka, pow. leszczyński (P. Szymański, A. Tobółka, M. Tobółka); **6.04** - ok. 70 os., Roszkowo, pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski); **17.05** - ok. 100 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudzionic); **25.05** - ok. 80 os., stawy Smogulec (B. Rudzionic); **25.06** - ok. 130 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzionic); **1** i **6.07** - ok. 80 os., stawy Smogulec (B. Rudzionic); **26.09** - 54 os., zb. Wonieść (B. Nowak, M. Janowski); **30.09** - ok. 80 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzionic); **2.10** - 121 os., stawy Smogulec (T. i M. Blank, A. Dylak); **13.10** - ok. 150 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzionic); **20.10** - ok. 130 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzionic).

Cyraneczka *Anas crecca* (cn. 300)

2.04 - ok. 330 os., Sepienko/Zadory, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **8.04** - ok. 1100 os., **12.04** - ok. 1000 os., **15.04** - ok. 400 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzionic); **5.09** - ok. 500 os., Karczyn, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski); **13.10** - ok. 300 os., stawy Antoniny (K. Drab, B. Rudzionic); **18.10** - ok. 380 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **20.10** - ok. 550 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzionic).

Krzyżówka *Anas platyrhynchos* (cn. 5000)

21.08 - ok. 6000 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionic); **16.09** - ok. 10 000 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzionic).

Rożeniec *Anas acuta* (L, XII-II, cn. 50)

Łęgi: 5.05-15.06 - 1 para, Zagórów, pow. słupecki (A. Winięcki, S. Mielczarek). **XII-II: 12.01** - 1♂, Jez. Miejskie, Międzychód (D. Kujawa); **17.12** - 1♀, Poznań, rz. Cybina (K. Paciora). **Stada: 18.03** - ok. 50 os., Tarnowa Łąka, pow. leszczyński (M. Tobółka); **18.03** - ok. 50 os., Pudliszki, pow. gostyński (M. Tobółka); **22.03** - ok. 80 os., Łąd, pow. słupecki (A. Krupa); **22.03** - ok. 200 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzionic); **25.03** - ok. 100 os., stawy Antoniny (B. Rudzionic); **25.03** - ok. 150 os., Sokołowo Budzyńskie, pow. chodzieski (M. i A. Lange); **27.03** - ok. 80 os., Robczysko, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **2.04** - 67 os., Sepienko/Zadory, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **4.04** - ok. 150 os., Tarnowa Łąka (P. Szymański, A. Tobółka, M. Tobółka); **6.04** - ok. 160 os., Roszkowo, pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski); **8.04** - ok. 70 os., stawy Antoniny (K. Drab, B. Rudzionic); **10.04** - ok. 60 os., Tarnowa Łąka (M. Tobółka, K. Żółnierowicz); **12.04** - ok. 60 os., Krostkowo, pow. pilski (K. Drab, B. Rudzionic); **5.05** - ok. 200 os., Przemęt, pow. wolsztyński (T. Walkowiak); **26.09** - ok. 60 os., Jurkowo, pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski); **2.10** - ok. 70 os., Karczyn, pow. inowrocławski (J. Winięcki).

Cyranka *Anas querquedula* (XI-II, cn. 50)

Stada: 4.04 - ok. 120 os., Tarnowa Łąka, pow. leszczyński (P. Szymański, A. Tobółka, M. Tobółka); **6.04** - ok. 60 os., Roszkowo, pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski); **10.04** - ok. 50 os., Tarnowa Łąka (M. Tobółka, K. Żółnierowicz); **12.04** - ok. 60 os., **15.04** - ok. 100 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzionic); **9.08** - ok. 50 os., stawy Występ, pow. nakielski (K. Drab, B. Rudzionic); **18.08** - ok. 90 os., stawy Występ (B. Rudzionic).

Płaskonos *Anas clypeata* (XII-II, cn. 50)

Stada: 2.04 - cn. 60 os., Tworzanki, pow. leszczyński (G. Lorek); **4.04** - ok. 100 os., Tarnowa Łąka, pow. leszczyński (P. Szymański, A. Tobółka, M. Tobółka); **6.04** - ok. 130 os., Roszkowo, pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski); **8.04** - 79 os., Jez. Kaliszańskie, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **8.04** - 125 os., Policko, pow. słupecki (S. Mielczarek); **10.04** - ok. 140 os., Tarnowa Łąka (M. Tobółka, K. Żółnierowicz); **11.04** - ok. 120 os., Roszkowo (J. Ratajczak); **11.04** - ok. 50 os., Szamocin, pow. chodzieski (W. Plata); **12.04** - ok. 500 os., Dębówko, pow. pilski (K. Drab, B. Rudzionic); **12.04** - ok. 160 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzionic); **18.04** - 78 os., stawy Słupy, pow. nakielski (D. Ostrowski, D. Kilon, W. Bągiński); **16.09** - ok. 330 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionic); **26.09**

– ok. 80 os., Jurkowo, pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski); **13.10** – ok. 440 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzioniczek); **14.10** – 63 os., stawy Gosławice, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **20.10** – ok. 450 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzioniczek); **25.10** – 61 os., stawy Gosławice (S. Mielczarek).

Helmiatka *Netta rufina* (W)

3.01 - 1 ♂ i 1 ♀, Jez. Powidzkie, pow. słupecki (K. i D. Cierplikowscy); **14.01** – 1 ♀, Jez. Powidzkie (M. Przysański); **15.05** – 1 ♂, Tarnowa Łąka, pow. leszczyński (M. Antczak i inni); **13** i **14.06** - 1 ♂, Robczyso, pow. leszczyński (C. Brodziak, J. Ratajczak); **14.07** - 1 ♂, stawy Grzybno, pow. śremski (B. Nowak, S. Niziński); **4-30.10** - 1 ♀, stawy Gosławice, Konin-Gosławice (S. Mielczarek).

Głowienna *Aythya ferina* (cn. 300)

25.06 – ok. 320 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudzioniczek); **16.09** – ok. 300 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzioniczek); **25.10** – 444 os., stawy Gosławice, Konin-Gosławice (S. Mielczarek).

Podgorzałka *Aythya nyroca* (W)

19.03 - 1 ♂, zb. Wonieść (B. Nowak); **4.04** - 1 ♂ i 1 ♀, stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **6.04** - 1 ♀, Roszkowo, pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski); **8.04** – 1 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzioniczek); **10.04** – 2 ♂♂ i 1 ♀, stawy Żukowo (S. Niziński); **12.04** – 3 os., stawy Antoniny (K. Drab, B. Rudzioniczek); **17.04** - 1 ♂, stawy Żukowo (S. Karpicki); **18.04** - 1 ♀, Roszkowo (Sz. Kaczmarek); **8.05** – 1 ♂, stawy Żukowo (J. Wyrwał); **13** i **22.06** - 1 ♂ i 1 ♀, stawy Żukowo (S. Karpicki); **20** i **27.06** - 1 ♂, stawy Żukowo (J. Wyrwał); **10.07** - 3 os., Jez. Zaniemyskie, pow. średzki (S. Karpicki); **11.07** - 1 ♂, **17.07** - 1 ♂ i 1 ♀, stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **29.07** – 1 os., stawy Żukowo (S. Niziński); **1.08** - 1 ♂, 1 ♀, stawy Objezierze (J. Wyrwał); **8.08** - 1 ♀, stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (D. Ostrowski, M. i T. Blank); **16** i **20.08** – 1 juv., stawy Występ, pow. nakielski (B. Rudzioniczek); **25.08** – 2 juv., stawy Żukowo (P. Szymański); **26.09** – 1 ♀, stawy Smogulec (A. Konopka); **18.10** - 6 os., Zgliniec, pow. leszczyński (A. Łakomy).

Czernica *Aythya fuligula* (cn. 300)

5.01 – ok. 1090 os., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek), **16.03** – 411 os., Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **15.11** – 415 os., zbiornik nieczynnej odkrywki Pątnów, pow. koniński (S. Mielczarek); **28.12** – 869 os., zbiornik wstępnego schładzania elektrowni Konin (S. Mielczarek).

Ogorzałka *Aythya marila* (W)

2.01 - 1 ♀, Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **14.01** – 7 ♂♂ i 5 ♀♀, Jez. Powidzkie, pow. słupecki (M. Przysański); **16.01** - 1 ♂ i 4 ♀♀, Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **23.01** - 1 ♀, Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **7.02** - 1 ♀, rz. Welna, Rogoźno, pow. obornicki (G. Dąbrowski); **19.03** - 1 ♀, zb. Wonieść (B. Nowak); **22.03** - 1 ♂, Łąd, pow. słupecki (A. Krupa); **26.03** - 1 ♂ i 1 ♀, zb. Wonieść (Z. Kajzer i inni); **28.03** – 1 ♂ i 1 ♀, stawy Manieczki, pow. śremski (S. Karpicki); **11.04** - 2 ♀♀, Robczyso, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **19.04** - 1 ♀, stawy Antoniny, pow. chodzieski (B. Rudzioniczek); **13.10** - 3 ♀♀, Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **29.10** - 1 ♀, Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **30.10** - 1 ♀, stawy Gosławice, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **31.10** - 1 ♀ i 2 juv., stawy Manieczki (B. Nowak); **7.11** - 1 ♀, stawy Manieczki (B. Nowak, M. Janowski); **14.11** - 1 ♂ i 3 ♀♀, stawy Manieczki (B. Nowak, M. Janowski); **14.11** - 4 ♀♀, Jez. Dominickie, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **18.11** - 1 ♀/juv., Jez. Chrzypskie, pow. międzychodzki (D. Kujawa); **28.11** - 1 ♀, Jez. Dominickie (P. Sieracki); **28.11** - 1 ♂ i 1 ♀, stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał, M. Skawiński); **18.12** - 1 ♀, zbiornik wstępnego schładzania elektrowni Konin (S. Mielczarek).

Edredon *Somateria mollissima* (W)

25.03 - 1 ♂ imm., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek).

Lodówka *Clangula hyemalis* (W)

4 i **21.12** - 1 ♀, kanał zrzutowy i zbiornik wstępnego schładzania elektrowni Konin (S. Mielczarek).

Markaczka *Melanitta nigra* (W)

22.03 - 8 ♂♂ i 4 ♀♀, stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzioniczek); **11.11** – 1 ♀/juv., Zb. Pakoski, Głogówek, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski); **22.11** - 1 ♀, Jez. Chrzypsko Wielkie, pow. międzychodzki (S. Niziński); **28.11** – 2 ♀♀/juv., Zb. Pakoski, Głogówek (S. Kaczorowski).

Uhła *Melanitta fusca* (W)

2.01 - 1 ♀, Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **3.01** – 10 ♀♀, Jez. Powidzkie, pow. słupecki (K. i D. Cierplikowscy); **26.10** - 1 ♀, zb. Wonieść (J. Ratajczak); **31.10** - 1 ♀/juv., Jez. Powidzkie (M. Przysański); **10.11** - 5 ♀♀/juv., Jez. Kaliszańskie, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **14.11** – 5 ♀♀,

Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **20.11** – 2♂♂ i 1♀, Jez. Pątnowskie (S. Mielczarek); **26.11** i **3.12** – 3♂♂, Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **4.12** – 1♀, Jez. Licheńskie, pow. koniński (S. Mielczarek); **4.12** – 1♀, Jez. Pątnowskie (S. Mielczarek); **12.12** – 3♀♀, Jez. Kierskie, Poznań (S. Niziński); **18.12** – 2♂♂, Jez. Pątnowskie (S. Mielczarek); **27.12** – 1♂, Jez. Gosławskie (S. Mielczarek).

Gągoł *Bucephala clangula* (cn. 100)

3.12 – ok. 175 os., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek).

Bielaczek *Mergus albellus* (V-IX, cn. 10)

Stada: **26.01** – 5♂♂ i 17♀♀, Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **28.12** – 13♂♂ i 17♀♀, zbiornik wstępnego schładzania elektrowni Konin (S. Mielczarek).

Szlachar *Mergus serrator* (W)

3.01 – 1♀, Jez. Wielkie, pow. międzychodzki (D. Kujawa); **3.01** – 1♀, Jez. Powidzkie, pow. słupecki (K. i D. Cierplikowscy); **3.04** – 2♀♀, Jez. Rogozińskie, pow. obornicki (D. Leligdowicz, W. Grabiński); **3.04** – 1♀, Jez. Drzeczowskie, pow. leszczyński (A. Łakomy); **7.04** – 3♀♀, zb. Koszyce, Piła (Sz. Beuch, P. Malczyk); **8.11** – 2♀♀, Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski, N. Dudziak).

Nurogęś *Mergus merganser* (cn. 100)

3.03 – ok. 120 os., **8.03** – ok. 270 os., **11.03** – ok. 250 os., **18.03** – ok. 150 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudzionek).

Jarząbek *Bonasia bonasia* (W)

17.07 – 1 os. odżywający się, rez. Wydymacz, Antonin, pow. ostrowski (R. Kaczmarek).
Wcześniej na terenie tego rezerwatu obserwowano jarząbka dwukrotnie: 8.06.2008 – 2 os. (M. Matysiak, B. Duczmal; Radziszewski 2008) i 3.04.2009 – 1 os. (W. Urbankiewicz). Po roku 1980 gatunek ten obserwowano w Wielkopolsce ponadto: 11.04.1987 – 1 os., Leśn. Goraj (pow. czarnkowsko-trzcianecki), 4.07.1988* – 2 os. i 15.05.2008 – 1 os., Leśn. Wrzosowo (pow. złotowski), 3.10.1991 – 3 os. i 12.04.1993 – 2 os., Leśn. Paruszka (pow. złotowski) (Bednorz et al. 2000, A. Konopka) oraz we wrześniu 1992 – 2 os. koło osady Moja Wola pod Sośniami, pow. ostrowski (W. Krawczyk). Warto wspomnieć o wsiedleniu w latach 1990. – 29 jarząbków w Puszczy Zielonce, gdzie gatunek spotykano do zimy 1999/2000 (Śliwa et al. 2000).

* W pracy Bednorza et al. (2000) błędnie podano, że było to 10.07.1988 (A. Konopka, inf. listowna).

Przepiórka *Coturnix coturnix* (IX-IV²)

16.04 – 1♂, Brzezie, pow. pleszewski (S. Kaczorowski).

Nur rdzawoszy *Gavia stellata* (W)

14.01 – 1 juv., Jez. Powidzkie, pow. słupecki (M. Przysański); **15-21.05** – 1 os., stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (M. Antczak i inni); **14.11** – 1 os., Jez. Dominickie, pow. leszczyński (W. Michalak); **20.11** – 1 os., stawy Trzcieliny (P. Szymański, M. Tobółka).

Nur czarnoszy *Gavia arctica* (W)

4.05 – 1 imm., Jez. Wielkie, pow. międzychodzki (D. Kujawa); **20.05** – 1 ad. (szata god.), stawy Komorowo, pow. koniński (K. i D. Cierplikowscy); **22** i **24.10** – 1 ad., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał i inni); **28.10** – 1 os., Jez. Kierskie, Poznań (S. Niziński); **31.10** – 1 os., Jez. Bnińskie, pow. poznański (M. Giertych); **2** i **3.11** – 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **4.11** – 2 ad., Jez. Kierskie (S. Niziński); **7.11** – 1 ad., **12.11** – 2 os., **14.11** – 1 os., Jez. Kierskie (P. Szymański, I. Odrzykoski); **9.11** – 1 os., stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (R. Kaczmarek); **13.11** – 1 juv., Jez. Sławianowskie, pow. złotowski (A. Konopka); **14.11** – 1 os., Jez. Kaliszskie, pow. wągrowiecki (G. Dąbrowski, A. Kiszka, K. Kiszka); **15.11** – 1 os., Jez. Wonieście/zb. Wonieść (W. Michalak); **24.11** – 1 os., Jez. Wąsowskie, pow. konińskie (S. Mielczarek, A. Winięcki); **10.12** – 4 os., Jez. Powidzkie, pow. słupecki (M. Przysański, D. Cierplikowski); **12.12** – 1 os., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek).

Perkoz *Tachybaptus rufigollis* (cn. 50)

5.09 – 73 os., Jurkowo, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **26.09** – ok. 60 os., Jurkowo (B. Nowak, M. Janowski).

Perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus* (cn. 100)

11 i **17.07** – ok. 100 os., **6.08** – ok. 150 os., **11.08** – ok. 250 os., **19.09** – ok. 200 os., **3.10** – ok. 100 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał).

Perkoz rogaty *Podiceps auritus* (W)

11.04 – 1 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (A. Konopka); **17.04** – 2 ad., Jez. Łoniewskie, pow.

leszczyński (J. Stępniewski); **4.05** – 1 os., stawy Kiszkowo, pow. gnieźnieński (B. Krąkowski); **13** i **14.06** – 1 ad., Robczysko, pow. leszczyński (C. Brodziak, J. Ratajczak); **10.10** – 1 ad., Jez. Wicanowskie, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **13.11** – 2 os., Jez. Sławianowskie, pow. złotowski (A. Konopka); **14.11** – 2 ad., Jez. Dominickie, pow. leszczyński (W. Michalak, J. Ratajczak); **18.11** – 1 os., Jez. Dominickie (P. Sieracki); **21.11** – 2 os., zb. Wonieść (B. Nowak); **21.11** – 1 os., Jez. Sławianowskie (A. Konopka); **29.12** – 1 os., Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (S. Mielczarek, A. Winięcki). Na podkreślenie zasługują obserwacje z maja i czerwca. Inne wcześniejsze nietypowe stwierdzenia w regionie to: 1.06.1984 – 1 ad. na stawach w Miłosławiu, pow. wrzesiński (Bednorz et al. 2000) i 30.08.2008 – 1 os. na stawach Tymieniec, pow. kaliski (T. Pietrzak).

Pelikan kędzierzawy *Pelecanus crispus* (W)

31.03 – 1 ad., Łęgoń, pow. wschowski (M. Chwistek).

Drugie stwierdzenie w Wielkopolsce, wcześniej odnotowany w roku 1996 na Stawach Przygodzickich (Komisja Faunistyczna 2000b).

Bąk *Botaurus stellaris* (XII-II)

5.01 – 1 os., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **7.01** – 1 os., Poznań-Koziegłowy (P. Szymański, M. Tobółka, A. Krawczyk); **17.01** – 3 os., Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **23.01** – 2 os., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **23.01** – 6 os., Jez. Pątnowskie (S. Mielczarek); **24.01** – 1 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (S. Odrzykoski, I. Odrzykoski); **24.01** – 1 os., rz. Wełna, Rogoźno, pow. obornicki (G. Dąbrowski); **26** i **29.01** – 1 os., Zgliniec, pow. kościański (P. Sieracki); **31.01** – 1 os., Środa Wlkp. (M. Szajda); **8.02** – 1 os., Jez. Trzebidzkie, pow. leszczyński (P. Sieradzki); **29.12** – 2 os., Jez. Pątnowskie (S. Mielczarek, A. Winięcki).

Bączek *Ixobrychus minutus* (IX-IV²)

20.04 – 1 ♂ (głos), stawy Zgliniec, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **22.09** – 1 ♀, wewnątrz nieczynnej odkrywki Pątnów, pow. koniński (S. Mielczarek); **9.10** – 1 os. (głos), Michalin, pow. nakielski (D. Ostrowski).

Słepowron *Nycticorax nycticorax* (W)

26.07 – 2 os., Dzierawy, pow. kolski (S. Mielczarek); **31.07** – 1 ad. i 1 imm., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (P. Wylegała, B. Krąkowski, M. Kaleta); **11-17.08** – 1-2 os., **18.08** – 4 os., Koło (J. Grzybek); **7.09** – 1 juv., stawy Zgliniec, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **26.09** – 3 os., Karczyn, pow. inowrocławski (P. Kaczorowski).

Czapla nadobna *Egretta garzetta* (W)

10.04 – 2 os., Średzka Struga, Środa Wlkp. (S. Śledzik, T. Skorupka); **15.04** – 1 ad., Policko, pow. słupecki (S. Niziński).

Czapla biała *Egretta alba* (XII-II, cn. 50)

XII-II: 2 i **5.01** – 2 os., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **17.01** – 1 os., Kanał Morzysławski, pow. koniński (S. Mielczarek); **22.01** – 1 os., zbiornik wstępnego schładzania elektrowni Konin (S. Mielczarek); **24.01** – 1 os., zb. Wonieść (Sz. Kaczmarek); **29.01** – 3 os., zb. Wonieść (P. Sieracki); **31.01** – 2 os., zb. Wonieść (Sz. Kaczmarek); **2.02** – 2 os., zb. Wonieść (B. Nowak); **28.02** – 2 os., zb. Wonieść (Sz. Kaczmarek); **18.12** – 3 os., stawy Gosławice, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **21.12** – 1 os., kanał zrzutowy elektrowni Konin (S. Mielczarek). **Stada:** **30.09** – ok. 100 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudziona); **30.09** – 123 os., stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (R. Kaczmarek i inni); **3.10** – 139 os., stawy Trzcieliny (R. Kaczmarek); **6.10** – 163 os., stawy Ostrówek (B. Rudziona); **13.10** – ok. 200 os., stawy Ostrówek (K. Drab, B. Rudziona); **17.10** – ok. 70 os., stawy Zgliniec, pow. leszczyński (A. Łakomy); **18.10** – 62 os., stawy Zgliniec (A. Łakomy); **20.10** – ok. 65 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudziona); **23.10** – 65 os., stawy Gosławice (S. Mielczarek, A. Winięcki); **23.10** – ok. 100 os., stawy Smogulec (D. Kujawa, A. Lange); **25.10** – 86 os., stawy Gosławice (S. Mielczarek).

Czapla siwa *Ardea cinerea* (cn. 50)

14.02 – 71 os., kanał zrzutowy elektrowni Konin (S. Mielczarek); **30.09** – ok. 80 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudziona); **1.10** – 61 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **6.10** – ok. 80 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudziona); **6.10** – ok. 120 os., stawy Ostrówek (B. Rudziona); **25.10** – ok. 100 os., stawy Występ, pow. nakielski (B. Rudziona); **30.10** – 251 os., **21.11** – 132 os., stawy Gosławice (S. Mielczarek).

Czapla purpurowa *Ardea purpurea* (W)

16.05 – 1 os., zb. Wonieść (P. Sieracki); **21.07** – 1 juv., Policko, pow. słupecki (A. Krupa).

Bocian biały *Ciconia ciconia* (X-III¹, cn. 100)

X-III¹: **14.01** – 1 os., Osieczna, pow. leszczyński (J. Stępniewski). **Stada: 27.06** – 105 os., Bobrowo, pow. koniński (S. Mielczarek).

Kania czarna *Milvus migrans* (IX²-III)

21.03 – 1 os., Czempień, pow. kościański (M. Janowski); **30.03** – 1 os., Leszno (A. Łakomy); **31.03** – 1 os., Marianowo, pow. średzki (M. Szajda).

Kania ruda *Milvus milvus* (X-II, cn. 5)

18.02 – 1 os., Szamotuły (T. Skorupka); **28.02** – 1 os., stawy Grzybno, pow. śremski (B. Nowak, M. Janowski); **10.10** – 1 os., Szczepankowo Stare, pow. kościański (P. Sieracki).

Bielik *Haliaeetus albicilla* (cn. 10)

6.10 – 14 os., **20.10** – 18 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (K. Drab, B. Rudzionek).

W większości były to ptaki młodociane.

Błotniak stawowy *Circus aeruginosus* (X²-III¹)

16.10 – 1 imm., Karczyn, pow. inowrocławski (J. Winiecki); **16.10** – 1 os., Jez. Witosławskie, pow. leszczyński (P. Sieracki); **1.11** – 1 ♀, Karczyn (S. Kaczorowski).

Błotniak zbożowy *Circus cyaneus* (L, V-VIII, cn. 5)

V-VIII: **27.06** – 1 ♀, Czekanowo, pow. wągrowiecki (A. Kiszka i inni).

Kurhannik *Buteo rufinus* (W)

20.07 – 1 juv., Atanazyń, pow. chodzieski (M. Przysański).

Wcześniej w regionie zanotowany 17 razy (Żurawlew & Radziszewski 2012).

Orlik krzykliwy *Aquila pomarina* (W na południe od dol. Noteci)

10.04 – 1 os., Zgliniec, pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski, Sz. Kaczmarek); **17.04** – 1 os., Wzgórze św. Wojciecha, Poznań (S. Niziński); **22.05** – 1 os., Chróścín, pow. wieruszowski (S. Pawlak); **29.05** – 1 ad., Ławica, pow. międzychodzki (D. Kujawa); **29.05** – 1 os., Pawłowice, pow. leszczyński (C. Brodzia); **4.06** – 2 os., kompleks leśny Moksz, Rogoźno, pow. obornicki (W. Grabiński); **21.06** – 1 os., Borek, pow. kluczborski (S. Pawlak); **14.08** – 1 ad., Biadaszki, pow. ostrowski (J. i J. Bartuzi); **5.09** – 1 ad., Lubowo, pow. szamotulski (D. Kujawa); **16.09** – 1 os., Podrzewie, pow. szamotulski (A. Batycki); **22.09** – 1 os., Trzebosz, pow. rawicki (J. Ratajczak); **24.09** – 1 os., Dobieżyn, pow. poznański (A. Batycki, A. Kasprzak).

Orlik grubodzioby *Aquila clanga* (W)

2.02 – 1 imm., Gosławice, pow. koniński (S. Mielczarek).

Przed rokiem 1950 prawdopodobnie rzadko zalatywał do regionu, a po roku 1950 zanotowany był 4 razy w latach 1979, 1983, 1995 i 2000 (Bednorz et al. 2000, Komisja Faunistyczna 2000b, 2001). W literaturze funkcjonują ponadto nie zgłoszone nigdy do weryfikacji przez Komisję Faunistyczną obserwacje: 15.06.1960 (Wołk 1974), 21.01.1967, 24.01.1986 (Tomiałojć 1990, Bednorz et al. 2000) i 10.05.1981 (Bednorz & Kupczyk 1995). Nie powinny one być więcej przywoływane.

Orzeł przedni *Aquila chrysaetos* (W)

1.03 – 1 imm., Zacharyń, pow. chodzieski (A. Batycki, A. Kasprzak); **17.04** – 1 imm., **27.11** – 1 imm., Heliodorowo, pow. chodzieski (P. Wylegała).

Rybołów *Pandion haliaetus* (XI-III, cn. 5)

XI-III: **31.03** – 1 os., Zaborówek, pow. leszczyński (A. Łakomy).

Kobczyk *Falco vespertinus* (W)

10.05 – 2 ♂♂ ad., Kromolice, pow. poznański (S. Niziński); **20.05** – 1 ♂, Kalisz (T. Pietrzak); **11.09** – 1 juv., Józwin, pow. koniński (S. Mielczarek); **12.09** – 1 juv., Kleczew, pow. koniński (S. Odrzykoski); **24.09** – 1 ♂, Kleczew (S. Odrzykoski); **30.09** – 1 imm., Kleczew (S. Odrzykoski); **9.10** – 1 juv., Małocin, pow. nakielski (W. Plata).

Drzemlik *Falco columbarius* (W)

16.01 – 1 ♂, Pyzdry, pow. wrzesiński (M. Przysański, S. Zastawa, J. Dereziński); **8.03** – 1 ♀/imm., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzionek); **19.03** – 1 ♀, Dolnik, pow. złotowski (A. Konopka); **19.03** – 1 ♀/imm., Rosko, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **3.10** – 1 ♀/juv., Krukówko, pow. nakielski (W. Plata); **9.10** – 1 ♀, Bojanowo, pow. rawicki (J. Ratajczak); **17.10** – 1 juv., Chrzastowo, pow. nakielski (W. Plata); **28.10** – 1 ♂, Oporowo, pow. szamotulski (K. Drab); **29.10** – 1 ♀/juv., Trzebosz, pow. rawicki (J. Ratajczak); **31.10** – 1 ♀/juv., stawy Grzybno, pow. śremski (B. Nowak); **7.11** – 1 ad., Olszewka/Śmielin, pow. nakielski (W. Plata); **11.11** – 1 ♂, Wilkowo Polskie, pow. grodziski (M. Janowski); **21.11** –

1 os., Olszewka, pow. nakielski (D. Ostrowski); **26.11** - 1 ♀/juv., stawy Ostrówek, pow. pilski (K. Drab, B. Rudzionic); **27.11** - 1 juv., Chrząstowo (W. Plata); **4.12** - 1 ♀/juv., Mylin, pow. międzychodzki (D. Kujawa).

Kobuz *Falco subbuteo* (XI-III)

26.03 - 1 ad., Chocz, pow. pleszewski (E. Markiewicz).

Sokół wędrowny *Falco peregrinus* (W)

Legi: 11.02–19.07 - 1 para i 1 ♀ juv., pow. wolsztyński (P. Wieland). **Pozostałe: 24.01** - 1 os., Środa Wlkp. (M. Szajda); **25.01** - 1 juv., Krosno, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **21.02** - 1 imm., zb. Wonieść (B. Nowak, M. Janowski, Sz. Kaczmarek); **5, 10 i 17.05** - po 1 ad., Białośliwie, pow. pilski (B. Rudzionic, K. Drab); **9.03** - 1 os., Zamysłów, pow. wschowski (P. Sieracki); **4.09** - 1 ♂, Wojnowice, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **5.09** - 1 ad., Olszewka/Nakło, pow. nakielski (W. Plata); **5.09** - 1 juv., Olszewka/Śmiecin, pow. nakielski (W. Plata); **30.09** - 1 ad., Czempień, pow. kościański (B. Nowak); **3.10** - 1 juv., Kromolice, pow. poznański (M. Szajda); **9.10** - 1 ad., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (A. Konopka); **15.10** - 1 juv., stawy Smogulec (A. Kiszka, K. Kiszka); **24.10** - 1 juv., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał i inni); **27.10** - 1 ad., Górka, pow. obornicki (P. Wylegała); **28.10** - 1 ad., Dobrojewo, pow. szamotulski (K. Drab); **12.11** - 1 juv., Jez. Kierskie, Poznań (P. Szymański); **26.11** - 1 ad., stawy Ostrówek, pow. pilski (K. Drab, B. Rudzionic); **29.12** - 1 ad., Kruszewo, pow. inowrocławski; (M. Radziszewski).

Gatunek powrócił na listę ptaków lęgowych Wielkopolski po 49 latach (Wieland 2012).

Wodnik *Rallus aquaticus* (XII-II)

2.01 - 1 os., Jez. Goślawskie, Konin-Goślawice (S. Mielczarek); **3.01** - 3 os., Jez. Pątnowskie (S. Mielczarek); **16.01** - 1 os., zbiornik wstępnego schładzania elektrowni Konin (S. Mielczarek); **17.01** - 2 ad., Poznań-Naramowice (S. Niziński); **17.12** - 1 os., Rogoźno, pow. obornicki (W. Grabiński, D. Leligdowicz).

Kropiatka *Porzana porzana* (IX-IV²)

8.04 - 1 ♂, Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (N. Dudziak); **16.09** - 1 os., Miechcin, pow. gostyński (P. Sieracki, D. Kotowska).

Zielonka *Porzana parva* (W)

5.04 - 1 os., Jez. Drzeczowskie, pow. leszczyński (A. Łakomy); **20.04** - 2 os., Jez. Strykowskie, pow. poznański (T. Rosiński); **20.04** - 1 ♂, Jez. Wojnowickie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **20.04 i 7.06** - 1 ♂, stawy Zgliniec, pow. kościański (J. Stępniewski); **28.04** - 3 ♂♂, staw Nr 1 Wojnowice, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **9.05** - 1 ♂, Golina, pow. koniński (S. Mielczarek); **9.05** - 1 ♂, stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **9.05** - 1 ♂, stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **9.05** - 1 ♂, Jez. Wojnowickie/stawy Zgliniec, pow. leszczyński (A. Łakomy); **15.05** - 1 os., zalew (Doły Nielęgowskie), zb. Wonieść (M. Antczak i inni); **19.05** - 1 ♂, stawy Manieczki, pow. śremski (B. Nowak); **4 i 5.06** - 2 pary z pull., Wojnowice (J. Stępniewski); **1.07** - 1 para, stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionic); **1.07** - 1 os., zb. Wonieść (P. Sieracki); **10.08** - 4 os., stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (M. Radziszewski, R. Kaczmarek); **4.09** - 1 juv. schwytany, zb. Wonieść (P. Sieracki).

Łyska *Fulica atra* (cn. 500)

2.01. - ok. 1215 os., Jez. Goślawskie, Konin-Goślawice (S. Mielczarek); **3.01** - ok. 2150 os., Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **14.01** - ok. 1600 os., Jez. Powidzkie, pow. słupecki (M. Przystański); **11 i 17.07** - po ok. 600 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **29.07** - ok. 700 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionic); **1, 6 i 11.08** - po ok. 1000 os., stawy Objezierze (J. Wyrwał); **8.08** - ok. 3000-3300 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (D. Ostrowski, M. i T. Blank); **8.08** - 805 os., stawy Smogulec (D. Ostrowski, M. i T. Blank); **9.08** - ok. 2500 os., stawy Ostrówek (K. Drab, B. Rudzionic); **9.08** - ok. 1000 os., stawy Smogulec (K. Drab, B. Rudzionic); **21.08** - ok. 1500 os., stawy Smogulec (B. Rudzionic); **15.09** - cn. 700 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (A. Dylík); **16.09** - ok. 5500 os., stawy Ostrówek (B. Rudzionic); **19.09** - ok. 620 os., stawy Objezierze (J. Wyrwał); **23.09** - ok. 6500 os., stawy Ostrówek (B. Rudzionic); **22.09** - ok. 1250 os., zbiornik nieczynnej odkrywyki Pątnów, pow. koniński (S. Mielczarek); **23.09** - ok. 890 os., stawy Występ (D. Kilon); **25.09** - ok. 800 os., stawy Objezierze (J. Wyrwał); **25.10** - 1043 os., stawy Goślawice, Konin-Goślawice (S. Mielczarek); **26.09** - ok. 700 os., Jurkowo (B. Nowak, M. Janowski).

Żuraw *Grus grus* (XII-I, cn. 500)

Stada: 8.03 - ok. 500 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzionic); **5.09** - do 500 os., Karczyn, pow. inowrocławski (P. Kaczorowski, S. Kaczorowski); **12.09** - ok. 1000 os., Karczyn (P. Kaczorowski); **25.09** - ok. 900 os., Karczyn (J. Winięcki); **2.10** - 673 os., Zadory, pow. kościański (B. Nowak);

2.10 - 1003 os., Karczyn (J. Winiecki); **2.10** – ok. 765-800 os., Rozpętek, pow. nakielski (W. Plata); **5.10** – ok. 500 os., Bądecz, pow. pilski (W. Plata); **5.10** - 686 os., Krzywin/Jurkowo, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **13.10** – ok. 3900 os., Krostkowo, pow. pilski (K. Drab, B. Rudzionaek); **16.10** - 1886 os., Karczyn (J. Winiecki); **17.10** – ok. 1200 os., Karczyn (P. Kaczorowski); **18.10** – ok. 580 os., Krzywin/Jurkowo (Sz. Kaczmarek); **25.10** – ok. 1340 os., Karczyn (R. Sandeck); **27.10** – ok. 1000 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionaek); **29.10** – ok. 570 os., Karczyn (A. Dylak); **30.10** - ok. 2000 os., Słupy, pow. nakielski (W. Bagiński); **1.11** – ok. 1670 os., Karczyn (S. Kaczorowski).

Ostrygojad *Haematopus ostralegus* (W)

17-24.10 - 1 juv., stawy Zgliniec, pow. leszczyński (A. Łakomy i inni).

Szablodziób *Recurvirostra avosetta* (W)

8 i 12.09 - 1 ♂ imm., Obrą, pow. wolsztyński (A. Wąsik, M. Kasprowiak, S. Karpicki).

W latach 1982-2009 zanotowano go w regionie cn. 22 razy (Bednorz et al. 2000, Zieliński 2008, Mielczarek & Grzybek 2012, Żurawlew & Radziszewski 2012, dane niepubl.).

Żwirowiec stepowy *Glareola nordmanni* (W)

8-12.10 – 1 ad. i 1 imm., Czacz, pow. kościański (G. Orłowski i inni).

W Wielkopolsce wcześniej odnotowany dwa razy w latach 1967 i 1994 (Bednorz et al. 2000).

Siewka złota *Pluvialis apricaria* (XII-II, V-VII, cn. 500)

XII-II: 25.02 - 3 os., Wonieść, pow. kościański (P. Sieracki); **28.02** – cn. 30 os., Broniszewice, pow. pleśzewski (P. Żurawlew); **28.02** – 2 os., Szamocin, pow. chodzieski (W. Plata). **V-VII: 19.05** - 1 os., Łęgoń, pow. wschowski (P. Sieracki). **Stada: 3.03** - ok. 1000 os., **18.03** - ok. 1500 os., Przemęt, pow. wolsztyński (P. Sieracki); **18.03** - ok. 1500 os., **21.03** - ok. 3000 os., Przemęt/Perkowo, pow. wolsztyński (P. Sieracki); **25.03** – ok. 1000 os., Sokołowo Budzyńskie, pow. chodzieski (M. i A. Lange); **30.03** – ok. 2300 os., Żychlewo, pow. gostyński (P. Sieracki); **30.03** - ok. 6000 os., Miechcin, pow. gostyński (P. Sieracki); **30.03** - ok. 1200 os., Robczyso, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **31.03** - ok. 7000 os., Łęgoń (P. Sieracki); **31.03 i 1.04** – ok. 2000 os., Dębicz, pow. średzki (M. Szajda); **10.04** - ok. 1500 os., Chwałkowo, pow. gostyński (M. Tobółka, K. Żolnierowicz); **24.10** – ok. 900 os., Grabianowo, pow. śremski (B. Nowak, Sz. Kaczmarek); **28.10** – ok. 870 os., Dobrojewo, pow. szamotuński (K. Drab); **30.10** – ok. 700 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (B. Rudzionaek); **30.10** – ok. 1200 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (B. Rudzionaek); **30.10** – ok. 500 os., stawy Łukowo, pow. wągrowiecki (A. Lange); **6.11** – ok. 1300 os., stawy Antoniny (J. Wyrwał, Z. Kajzer, K. Drab); **26.11** – ok. 2500 os., stawy Antoniny (K. Drab, B. Rudzionaek).

Siewnica *Pluvialis squatarola* (XI-V, cn. 5)

XI-V: 2.11 – 3 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (B. Rudzionaek); **6.11** – 4 os., stawy Antoniny (K. Drab, Z. Kajzer, J. Wyrwał); **10.11** – 4 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (B. Rudzionaek). **Stada: 19.09** – 5 os., stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **30.09** – 11 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzionaek); **6.10** – 20 os., stawy Ostrówek (B. Rudzionaek); **13.10** – 22 os., stawy Ostrówek (K. Drab, B. Rudzionaek); **13.10** – 6 os., stawy Antoniny (K. Drab, B. Rudzionaek); **20.10** – 21 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudzionaek); **23.10** – 6 os., stawy Smogulec (D. Kujawa, A. Lange); **27.10** – 35 os., stawy Smogulec (B. Rudzionaek); **30.10** - 15 os., stawy Antoniny (B. Rudzionaek); **31.10** – 28 os., stawy Smogulec (P. Wylegała); **31.10** – 6 os., stawy Antoniny (P. Wylegała); **6.11** – 26 os., stawy Smogulec (J. Wyrwał, Z. Kajzer, K. Drab).

Czajka towarzyska *Vanellus gregarius* (W)

26.03 – 1 ad., Policko, pow. słupecki (A. Krupa).

Wcześniej w regionie gatunek ten zanotowano 7 razy (Komisja Faunistyczna 1998, 2000b, 2005, 2008, Bednorz et al. 2000).

Czajka *Vanellus vanellus* (XII-I, cn. 1000)

Stada: 19.03 – ok. 1200 os., Wrzeszczyna/Rosko, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **25.06** – ok. 1500 os., Białośliwie, pow. pilski (K. Drab); **19.08** – ok. 1000 os., Pierzchno, pow. poznański (S. Karpicki); **22.09** – ok. 1200 os. stawy Ślesin, pow. nakielski (D. Kilon); **25.09** – ok. 2000 os., Karczyn, pow. inowrocławski (J. Winiecki); **26.09** – ok. 2600 os., Jurkowo, pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski); **3.10** – ok. 2000 os., Kromolice, pow. poznański (M. Szajda); **9.10** – ok. 1000 os., Czacz, pow. kościański (S. Karpicki, S. Niziński); **16.10** – ok. 3000 os., Szoldry, pow. kościański (R. Łucka); **24.10** – ok. 2500 os., stawy Manieczki, pow. śremski (B. Nowak, Sz. Kaczmarek); **6.11** – ok. 1500 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (J. Wyrwał, Z. Kajzer, K. Drab); **26.11** – ok. 1000 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzionaek).

Biegus rdzawy *Calidris canutus* (W)

22.08 – 1 juv., stawy Grzybno, pow. śremski (B. Nowak); **12.09** – 2 juv., Janiszewo, pow. gostyński (J. Ratajczak); **16.09** – 1 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionek); **3.10** – 1 juv., Zb. Pakoski, Krzyżanna, pow. mogileński (S. Kaczorowski).

Biegus mały *Calidris temminckii* (W)

1.05 – 1 os., Roszkowo, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **8.05** – 2 os., stawy Występ, pow. nakielski (B. Rudzionek); **8.05** – 1 os., Robczysko, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **9.05** – 5 os., Robczysko (G. Lorek i inni); **10.05** – 2 os., stawy Występ (K. Drab, B. Rudzionek); **15.05** – 5 os., stawy Występ (B. Rudzionek); **30.05** – 1 os., stawy Manieczki, pow. śremski (M. Janowski); **17.07** – 2 os., stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **18.07** – 2 os., Robczysko (J. Ratajczak); **24.07** – 4 os., Szczodrzykowo, pow. poznański (S. Karpicki); **25.07** – 2 os., stawy Występ (D. Ostrowski); **6.08** – 3 os., stawy Żukowo (J. Wyrwał); **8.08** – 2 os., stawy Samostrzel, pow. nakielski (D. Ostrowski); **14.08** – 3 os., nieczynna odkrywka Pątnów, pow. koniński (S. Mielczarek); **16.08** – 4 juv., Janiszewo, pow. gostyński (J. Ratajczak); **16.08** – 1 os., **18.08** – 6 os., **20.08** – 2 os., stawy Występ (B. Rudzionek); **20.08** – 1 juv., stawy Żukowo (J. Wyrwał); **28.08** – 5 os., Janiszewo (J. Ratajczak); **29.08** – 1 os., Zb. Pakoski, Krzyżanna, pow. mogileński (S. Kaczorowski).

Biegus zmienny *Calidris alpina* (XII-II, cn. 100)

Stada: **30.09** – ok. 100 os., stawy Ostrówek, pow. piłski (B. Rudzionek); **6.10** – ok. 260 os., stawy Ostrówek (B. Rudzionek); **13.10** – ok. 200 os., **20.10** – ok. 180 os., stawy Ostrówek (K. Drab, B. Rudzionek).

Biegus płaskodzioby *Limicola falcinellus* (W)

16.08 – 1 juv., Janiszewo, pow. gostyński (J. Ratajczak); **16.08** – 1 os., stawy Występ, pow. nakielski (B. Rudzionek); **20.08** – 1 juv., stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **21.08** – 2 juv., Janiszewo (J. Ratajczak, A. Wąsik, S. Karpicki).

Biegus płowy *Tryngites subruficollis* (W)

19.09 – 1 juv., zb. Szale, pow. kaliski (T. Pietrzak).

Trzecie stwierdzenie w regionie, wcześniej napotkany w latach 2000 i 2008 (Komisja Faunistyczna 2001, 2009).

Batalion *Philomachus pugnax* (L, XII-II, cn. 100)

Lęgi: **26.05–15.06** – 2 ♀♀, Zagórz, pow. słupecki (S. Mielczarek, A. Winiński). **Stada:** **12.04** – ok. 160 os., Dębówko, pow. piłski (K. Drab, B. Rudzionek); **2** i **3.05** – po ok. 150 os., Karczyn, pow. inowrocławski (J. Winiński); **5.05** – ok. 150 os., Robczysko, pow. leszczyński (G. Lorek); **21.08** – ok. 100 os., Janiszewo, pow. gostyński (S. Karpicki, A. Wąsicki, J. Ratajczak); **12.09** – ok. 100 os., Janiszewo (J. Ratajczak).

Bekasik *Lymnocyptes minimus* (W)

20.01–20.02 – 1 os., Poznań-Naramowice (P. Wylegała, S. Niziński, S. Karpicki); **22**, **24**, **26** i **28.03** – po 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **31.03** – 1 os., Cieśle, pow. obornicki (J. Dąbrowski); **3.04** – 4 os., Klimontów, pow. górski (P. Szymański, M. Tobółka, K. Żołnierowicz); **12.04** – 1 os., Dębówko, pow. piłski (K. Drab, B. Rudzionek); **15.04** – 2 os., Policko, pow. słupecki (S. Niziński); **17.04** – 1 os., Żukowo, pow. obornicki (S. Karpicki); **23.04** – 1 os., Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **25.04** – 1 os., Jez. Łęgowskie, pow. wągrowiecki (A. Kiszka i inni); **25.04** – 3-4 ♂♂ tokujące, Dębówko Nowe, pow. piłski (P. Wylegała); **28.04** – 1 ♂ tokujący, Dębówko Nowe (M. Skąpski, S. Niziński); **2.05** – 1 os., Żukowo (J. Wyrwał); **2.05** – 1 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **9.05** – 1 os., Koło (J. Grzybek); **6.07** – 1 os., Dębówko Nowe (P. Wylegała); **19.08** – 2 os., Szczodrzykowo (S. Karpicki); **15.10** – 4 os., zb. Wonieść (P. Sieracki); **16.10** – 1 os., Żukowo (S. Karpicki); **18.10** – 2 os., zb. Wonieść (P. Sieracki); **24.10** – 1 os., Jurkowo, pow. kościański (M. Janowski); **25.10** – 1 os., stawy Występ, pow. nakielski (B. Rudzionek); **19.11** – 1 os., Żukowo (J. Wyrwał); **28.11** – 1 os., Perkowo, pow. wolsztyński (P. Sieracki); **16.12** – 1 os., Poznań-Naramowice (P. Wylegała).

Niezwykle interesujące są obserwacje tokujących ptaków w dolinie Noteci i obserwacja w tym samym miejscu pojedynczego ptaka na początku lipca – czyli poza zasadniczym okresem migracji w Polsce (Tomiałojć & Stawarczyk 2003, Wylegała 2013).

Kszyk *Gallinago gallinago* (XII-II, cn. 50)

XII-II: **28.02** – 1 os., Karczyn, pow. inowrocławski (J. Winiński). **Stada:** **14.08** – 59 os., stawy Występ, pow. nakielski (D. Ostrowski); **18.08** – 284 os., Dobrów, pow. kolski (J. Grzybek); **29.08** – 55 os.,

Szczodrzykowo, pow. poznański (S. Karpicki); **13.10** – ok. 170 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (K. Drab, B. Rudzionek); **13.10** – ok. 150 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzionek); **20.10** – ok. 130 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudzionek); **20.10** – ok. 350 os., stawy Antoniny (K. Drab, B. Rudzionek); **30.10** – ok. 200 os., stawy Antoniny (B. Rudzionek); **30.10** – ok. 75 os., Wolwark, pow. nakielski (W. Bagiński); **6.11** – ok. 300 os., stawy Antoniny (J. Wyrwał, Z. Kajzer, K. Drab).

Dubelt *Gallinago media* (W)

Łęgi: **26.05–27.06** – 3–4♂♂ i 1♂, gniazdowanie prawdopodobne, pow. słupecki (A. Winięcki).
Pozostałe: **17.04** – 1 os., Żukowo, pow. obornicki (S. Karpicki).

Słonka *Scolopax rusticola* (XI-II, cn. 5)

XI-II: **8.02** – 1 os., Poznań-Naramowice (M. Matysiak, T. Skorupka); **28.11** – 1 os., Wąsosz, pow. złotowski (A. Konopka).

Szlamnik *Limosa lapponica* (W)

25.07 – 1 ad., Karczyn, pow. inowrocławski (J. Winięcki); **16.09** – 2 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzionek); **17.09** – 1 os., Wonieść/Karmin, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **23.09** – 2 os., **30.09** – 1 os., stawy Ostrówek (B. Rudzionek); **2.10** – 1 juv., stawy Występ, pow. nakielski (D. Kilon); **2.10** – 11 os., Broniszewice, pow. pleszewski (E. Markiewicz); **6.10** – 1 os., stawy Ostrówek (B. Rudzionek); **9.10** – 1 os., Czacz, pow. kościański (S. Karpicki, S. Niziński, B. Nowak); **10.10** – 1 os., Czacz (A. Wąsik, Sz. Kaczmarek); **10.10** – 1 os., stawy Występ (D. Ostrowski).

Kulik mniejszy *Numenius phaeopus* (W)

1.04 – 1 os., Robczysko, pow. leszczyński (G. Lorek); **2.04** – 2 os., Tworzanki, pow. leszczyński (G. Lorek); **15.04** – 1 os., Rosko, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab); **10.05** – 2 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzionek); **30.08** – 1 os., Kaczory, pow. pilski (W. Plata); **24.10** – 1 os., stawy Manieczki, pow. śremski (B. Nowak, Sz. Kaczmarek).

Samotnik *Tringa ochropus* (XII-II, cn. 10)

XII-II: **19.01** – 1 os., stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (M. Antczak, P. Szymański, M. Tobółka); **18** i **28.12** – 1 os., stawy Gosławice, Konin-Gosławice (S. Mielczarek).

Brodziec śniady *Tringa erythropus* (XI²-III¹, cn. 20)

Stada: **28.08** – 30 os., Janiszewo, pow. gostyński (J. Ratajczak); **19.09** – 25 os., Jurkowo, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **4.10** – 26 os., Broniszewice, pow. pleszewski (P. Żurawlew).

Kwokacz *Tringa nebularia* (XI-IV¹, cn. 30)

XI-IV¹: **4.04** – 4 os., Tarnowa Łąka, pow. leszczyński (P. Szymański, A. Tobółka, M. Tobółka); **6.11** – 1 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (J. Wyrwał, Z. Kajzer, K. Drab). **Stada:** **18.07** – 32 os., Robczysko, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **4.08** – 30 os., Janiszewo, pow. gostyński (J. Ratajczak).

Łęczak *Tringa glareola* (L, X-IV¹, cn. 100)

Łęgi: **26.05–9.07** – 1 para, dol. Rowu Polskiego, pow. leszczyński (J. Ratajczak, G. Lorek, J. Stępniewski). **X-IV¹:** **26.03** – 1 os., Jakubowo, pow. obornicki (D. Leligdowicz). **Stada:** **3.05** – ok. 150 os., dol. Moskawy, pow. średzki (M. Szajda); **5.05** – ok. 100 os., Robczysko, pow. leszczyński (G. Lorek); **8.05** – ok. 200 os., Robczysko (J. Ratajczak); **23.07** – ok. 200 os., Robczysko (J. Ratajczak); **4.08** – 100 os., Janiszewo, pow. gostyński (J. Ratajczak).

W roku 2010 zanotowano pierwszy przypadek gniazdowania tego gatunku w regionie (Bednorz et al. 2000, Ratajczak et al. 2012).

Kamusznik *Arenaria interpres* (W)

30.07 – 2 os., składowisko odpadów paleniskowych elektrowni Pątnów, Konin-Pątnów (S. Mielczarek).

Płatkonóg sztyldzioby *Phalaropus lobatus* (W)

8.06 – 2 ad., ujście rz. Rgilówki, pow. kolski (J. Grzybek).

Wydrzyk długosterny *Stercorarius longicaudus* (W)

19-21.09 – 1 juv., Modrakowo, pow. nakielski (W. Plata i inni).

Szóste stwierdzenie w regionie, w tym czwarte po roku 1950 (Żurawlew & Radziszewski 2012).

Wydrzyk wielki *Stercorarius skua* (W)

29.09 – 1 ad., zb. Szałe, pow. kaliski (T. Pietrzak).

Drugie stwierdzenie w Wielkopolsce, wcześniej odnotowany w roku 2006 (Komisja Faunistyczna 2007).

Mewa trójpalczasta *Rissa tridactyla* (W)

20.11 – 1 juv./imm., stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (P. Szymański);

Wcześniej w regionie odnotowana 17 razy (Bednorz et al. 2000, Komisja Faunistyczna 2000a, 2000b, 2001, 2007, 2009).

Śmieszka *Chroicocephalus ridibundus* (cn. 3000)

13.10 – ok. 3000 os., **20.10** – ok. 4000 os., stawy Ostrówek, pow. pilski (K. Drab, B. Rudzionic).

Mewa mała *Hydrocoloeus minutus* (XI-III, cn. 50)

XI-III: 22.03 – 1 imm., Białośliwie, pow. pilski (K. Drab, B. Rudzionic); **8.11** – 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski, N. Dudziak). **Stada: 23.04** – ok. 160 os., stawy Objezierze/Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **25.04** – 107 ad., Jez. Wiczanowskie, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **27.04** – 62 os., Jez. Łoniewskie (J. Stępniewski, N. Dudziak); **1.05** – 82 ad., Jez. Wiczanowskie (S. Kaczorowski, P. Kaczorowski); **1.05** – ok. 130 os., stawy Dębica-Kocięba, pow. ostrowski (A. i M. Radziszewscy); **2.05** – ok. 50 os., stawy Objezierze (J. Wyrwał).

Mewa czarnogłowa *Larus melanocephalus* (W)

Lęgi 2010: 6 par, zb. Przykona, pow. turecki (T. Iciek). **Pozostałe: 25.04** – 1 ad., Szczodrzykowo, pow. poznański (M. Giertych); **25.07** – 1 ad., Szczodrzykowo (S. Karpicki); **9.08** – 1 juv., stawy Ostrówek, pow. pilski (K. Drab, B. Rudzionic); **10.08** – 3 juv., stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (M. Radziszewski, R. Kaczmarek); **11.08** – 5 juv., stawy Trzcieliny (M. Radziszewski, M. Kleczewski); **13.08** – 2 juv., stawy Trzcieliny (M. Radziszewski, M. Antczak); **14-18.08** – 1 juv., stawy Występ, pow. nakielski (D. Ostrowski, B. Rudzionic); **4 i 15.09 - 1 juv.**, Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **22.09** – 2 juv., stawy Grzybno, pow. śremski (M. Janowski, B. Nowak); **14.10** – 1 ad., stawy Gosławice, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **11.11** – 1 1 imm. (1. zima), Zb. Pakoski, Janikowo, pow. inowrocławski (M. Radziszewski).

Mewa siwa *Larus canus* (L, cn. 300)

Lęgi 2010: 10 par, zb. Przykona, pow. turecki (T. Iciek). **Stada: 5.01** – ok. 385 os., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek).

Mewa żółtonoga *Larus fuscus* (W)

28.01 – 1 imm. (2. rok), Ostrów Tumski, Poznań (S. Karpicki); **13.02** – 1 imm. (2. rok), Ostrów Tumski (S. Karpicki); **13.03** – 1 imm. (2. rok), Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki); **4.09** – 1 imm. (1. rok), **24.09** – 2 imm. (1. rok), Jez. Maltańskie, (S. Karpicki); **20.10** – 2 imm. (1. rok), Szczodrzykowo, pow. poznański (S. Karpicki); **25.10** – 1 imm., stawy Występ, pow. nakielski (B. Rudzionic); **11.11** – 3 imm. (1. rok), **12.11** – 1 imm. (1. rok), Jez. Maltańskie (S. Karpicki); **3.12** – 2 imm. (1. rok), **5.12** – 1 imm. (1. rok), Jez. Maltańskie (S. Karpicki).

Mewa żółtonoga *Larus fuscus fuscus* (W)

28.01 – 1 ad., Ostrów Tumski, Poznań (S. Karpicki); **3.02** – 1 ad., Ostrów Tumski (B. Nowak, S. Niziński); **20.03** – 1 ad., stawy Żukowo/Objezierze, pow. obornicki (M. Wiśniewski); **21.03** – 1 ad., stawy Kunowo, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **3.04** – 1 ad., Karczyn, pow. inowrocławski (J. Winięcki); **8.04** – 1 ad., stawy Występ, pow. nakielski (K. Drab, B. Rudzionic); **15.04** – 2 subad./ad., stawy Antoniny, pow. chodzieski (B. Rudzionic); **3.06** – 1 ad., Naclaw, pow. kościański (Sz. Kaczmarek); **12.08** – 2 ad., Stawy Przygodzickie (R. Kaczmarek i inni); **12.09** – 1 ad., Jez. Kaliszańskie, Kamienica, pow. wągrowiecki (A. Lorećki, A. Kiszka, K. Kiszka); **30.09** – 7 ad., Jez. Wielkie, pow. międzychodzki (D. Kujawa); **30.09** – 5 ad., Stawy Przygodzickie (R. Kaczmarek i inni); **9.10** – 2 ad., **13.10** – 1 ad., **14.10** – 2 ad., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek, A. Winięcki); **13.10** – 1 ad., stawy Ostrówek, pow. pilski (K. Drab, B. Rudzionic); **19.11** – 1 ad., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek).

Mewa żółtonoga *Larus fuscus graellsii/intermedius/heuglini* (W)

28 i 30.01 – 1 ad., Ostrów Tumski, Poznań (S. Karpicki, S. Niziński); **3.02** – 1 ad. i 1 subad., Ostrów Tumski (B. Nowak, S. Niziński); **19.03** – 1 ad., zb. Wonieść (B. Nowak); **10.08** – 1 ad., stawy Trzcieliny, pow. ostrowski (R. Kaczmarek, M. Radziszewski); **3.12** – 1 imm., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki).

Mewa srebrzysta *Larus argentatus* (L, cn. 500)

Lęgi 2010: z gniazdujących 10 par dużych mew z kompleksu *Larus argentatus*, schwytano 10 ad., z których 4 były mewami srebrzystymi (1 para, 1 ad. i 1 ad.), zb. Przykona, pow. turecki (T. Iciek). **Stada: 2.01** – ok. 1660 os., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **3.01** – ok. 5000 os., Jez. Kierskie, Poznań (S. Niziński); **22.01** – ok. 2550 os., zbiornik wstępnego schładzania przy elektrowni Konin (S. Mielczarek); **3.02** – ok. 500 os., Ostrów Tumski, Poznań (B. Nowak); **30.10** – 1052 os., stawy Gosławice, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **3.12** – ok. 1650 os., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **21.12** – ok. 2600 os., Konin-Gosławice (S. Mielczarek).

Mewa białogłowa *Larus cachinnans* (L, cn. 500)

Lęgi 2010: z gniazdujących 10 par dużych mew z kompleksu *Larus argentatus*, schwytano 10 ad., z których 6 było mewami białogłowymi (2 pary, 1 ad. i 1 ad.), zb. Przykona, pow. turecki (T. Iciek).

Duże mewy z kompleksu *Larus argentatus* (cn. 500)

28.01 – ok. 800 os., Ostrów Tumski, Poznań (S. Karpicki); **13.10** – ok. 500 os., Jez. Kierskie, Poznań (S. Karpicki).

Mewa siodłata *Larus marinus* (W)

1.01 – 1 ad., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Niziński); **2.01** – 3 ad., **5 i 16.01** – po 1 ad., **17.01** – 2 ad., **23.01** – 4 ad., Jez. Gosławskie, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **17.01** – 2 ad., Jez. Pątnowskie, Konin-Pątnów (S. Mielczarek); **22.01** – 2 ad., zbiornik wstępnego schładzania elektrowni Konin (S. Mielczarek); **30.01** – 1 ad., Ostrów Tumski, Poznań (S. Karpicki, S. Niziński); **3.02** – 1 imm., Ostrów Tumski (B. Nowak); **4 i 13.02** – po 1 ad., zbiornik wstępnego schładzania elektrowni Konin (S. Mielczarek); **6.02** – 1 ad., **13.02** – 2 ad., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **21.03** – 1 imm., Zb. Gołuchowski, pow. pleszewski (P. Żurawlew); **4, 19, 22 i 25.10** – po 1 ad., stawy Gosławice (S. Mielczarek); **15.10** – 1 ad., Zb. Pakoski, Janikowo, pow. inowrocławski (A. i M. Radziszewscy); **15.11** – 1 ad., zbiornik nieczynnej odkrywyki Pątnów (S. Mielczarek); **22.11** – 1 imm., Jez. Kierskie, Poznań (S. Niziński); **26.11 i 1.12** – po 1 ad., **3 i 12.12** – po 2 ad., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek); **7.12** – 1 ad., Zb. Pakoski, Janikowo (M. Radziszewski); **18.12** – 1 ad., **21.12** – 1 ad. i 1 imm., zbiornik wstępnego schładzania elektrowni Konin (S. Mielczarek); **27.12** – 3 ad., **29.12** – 1 ad., Jez. Gosławskie (S. Mielczarek).

Rybitwa wielkodzioba *Sterna caspia* (W)

3.04 – 1 ad., Dolany, pow. słupecki (M. Przysański, S. Zastawa); **11.04** – 1 os., Cieśle, pow. obornicki (D. Leligdowicz, A. Lorecki); **19.04** – 1 ad., stawy Antoniny, pow. chodzieski (B. Rudziona); **2.05** – 1 ad., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał, B. Klabisz); **19.05** – 2 ad., stawy Marianeczki, pow. śremski (G. Orłowski, M. Kołtowska).

Rybitwa rzeczna *Sterna hirundo* (X-IV¹, cn. 30)

X-IV¹: 8.04 – 1 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudziona); **9.10** – 2 os., stawy Gosławice, Konin-Gosławice (S. Mielczarek). **Stada: 9.08** – ok. 50 os., stawy Ostrówek, pow. piłski (K. Drab, B. Rudziona).

Rybitwa popielata *Sterna paradisaea* (W)

27.04 – 3 ad., Piła (D. Ostrowski).

Pierwsze stwierdzenie tej rybitwy w Wielkopolsce (Komisja Faunistyczna 2011), po tym jak zb. Jeziorsko znalazł się poza granicami regionu.

Rybitwa białoczarna *Sternula albifrons* (L, X-IV², cn. 10)

Lęgi: 29.05 – 1 para z gniazdem, składowisko odpadów paleniskowych elektrowni Konin (S. Mielczarek); **13.06** – 21 par z gniazdami, Patrzyków, pow. koniński (S. Mielczarek); **22.07** – 1 para zaniepokojona, Krańca, pow. koniński (S. Mielczarek); **31.07** – 1 para i 1 juv. słabo lotny, stawy Smogulec (P. Wylegała, B. Krąkowski, M. Kaleta).

Rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida* (L, IX-IV², cn. 10)

Lęgi: 3.05-10.06 – 39 gniazd z jajami, Robczysko, pow. leszczyński (J. Ratajczak, G. Lorek); **12.05** – 4 pary lęgowe, Szczepidło, pow. koniński (S. Mielczarek); **10.07** – 33 pary lęgowe, stawy Tymieniec, pow. kaliski (T. Pietrzak). **X-IV²: 16.09** – 1 juv., Jurkowo, pow. kościański (B. Nowak); **17.09** – 1 juv., stawy Grzybno, pow. śremski (B. Nowak). **Stada: 5.05** – 12 os., Policko, pow. słupecki (S. Mielczarek); **10.05** – ok. 40 os., Średzka Struga, Kromolice, pow. poznański (M. Giertych); **16.05** – 11 os., Krukówko, pow. nakielski (W. Plata); **23.07** – cn. 52 os., Janiszewo, pow. gostyński (J. Ratajczak); **1.08** – 16 os., stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **6.08** – 12 os., stawy Żukowo (J. Wyrwał).

Rybitwa czarna *Chlidonias niger* (X-IV¹, cn. 50)

X-IV¹: 6.10 – 1 os., stawy Ostrówek, pow. piłski (B. Rudziona); **8.11** – 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski, N. Dudziak).

Rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus* (L, IX-IV², cn. 10)

Lęgi: 16.05-10.06 – 10 par lęgowych, Robczysko, pow. leszczyński (J. Ratajczak, G. Lorek); **6.06** – do 30 par lęgowych w 2 koloniach, Karczyn/Wróble, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski, P. Kaczorowski); **12.06** – 30 par z jajami, Karczyn (J. Winiecki); **15.06** – 45-50 par lęgowych, Zagórow, pow. słupecki (S. Mielczarek); **15.06** – ok. 90 ad. i 39 gniazd (w tym 37 z jajami), Łąki Odolanowskie, Raczycie, pow. ostrowski (M. Antczak, M. Radziszewski); **15.06** – 15-20 par lęgowych, Tarnowa Łąka, pow.

leszczyński (G. Lorek); **16.06** – 6 par lęgowych, Dzierawy, pow. kolski (S. Mielczarek); **20.06** – 50-55 par lęgowych, Szczepidło, pow. koniński (S. Mielczarek); **22.06** – 35-38 par lęgowych, Łąki Odolanowskie, pow. ostrowski (R. Kaczmarek i inni); **22.06** – 1 para lęgowa, Patrzyków, pow. koniński (S. Mielczarek); **2 poł. VI** lub **pocz. VII** - 1 ad. karmiący 1 juv. lotnego, Wojdał, pow. inowrocławski (A. Olszewski). **Stada:** **2.05** - 12 os., Karczyn (J. Winięcki); **3.05** – ok. 50 os., Karczyn (J. Winięcki); **3.05** – ok. 250 os., Tarnowa Łąka (G. Lorek); **5.05** – ok. 300-400 os., Robczysko (G. Lorek); **5.05** – ok. 20 os., Białośliwie, pow. piłski (B. Rudzionek); **5.05** – ok. 135 i 21 os., Policko, pow. słupecki (S. Mielczarek); **5.05** – 21 os., Zagórow, pow. słupecki (S. Mielczarek); **8.05** – ok. 30 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **9.05** – ok. 80 os., stawy Objezierze (J. Wyrwał); **9.05** – ok. 210-250 os., Robczysko (G. Lorek i inni); **9.05** – ok. 50 os., Tarnowa Łąka (G. Lorek i inni); **9.05** – cn. 102 os., Karczyn (S. Kaczorowski, P. Kaczorowski); **9.05** – 17 os., zb. Wonieść (M. Janowski, B. Nowak); **9.05** – 12 os., Rumin, pow. koniński (S. Mielczarek); **10.05** – 25 os., Kromolice, pow. poznański (S. Niziński); **10.05** – 15 os., Środa Wlkp. (S. Niziński); **10.05** – ok. 60 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzionek); **11.05** – 11 os., Konin-Chorzeń (S. Mielczarek); **12.05** – ok. 25-30 os., Rumin (S. Mielczarek); **15.05** – 15 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (S. Niziński); **16.05** - ok. 300-400 os., Robczysko (G. Lorek); **17.05** - ok. 20 os., Pudliszki, pow. gostyński (G. Lorek); **22.05** - ok. 40 os., Robczysko (W. Michalak); **6.06** – ok. 70 os., Łąki Jaraczewskie, Jaraczewo, pow. jarociński (J. Pietrowiak); **17.06** - ok. 40-45 os., Robczysko (W. Michalak); **20.06** – 52 os., Koło (S. Mielczarek); **27.06** – 15 os., Sługocinek, pow. koniński (S. Mielczarek); **23.07** – cn. 17 juv., Janiszewo, pow. gostyński (J. Ratajczak); **29.07** – ok. 90 os., stawy Białośliwie (S. Niziński); **29.07** – 13 os., stawy Smogulec, pow. wągrowiecki (S. Niziński). Łącznie w roku 2010 w regionie gniazdowało w 15 koloniach 353-383 par (Ławicki et al. 2011).

Siniak *Columba oenas* (XII-II, cn. 50)

XII-II: **7.01** – 1 os., Kromolice, pow. poznański (S. Niziński); **23.01** – 27 os., Zimin, pow. poznański (S. Karpicki); **7.02** – 4 os., Brody, pow. nowotomyski (S. Niziński); **17.02** – 1 os., Odolanów, pow. ostrowski (P. Szymański); **21.02** – 11 os., Szczodrzykowo, pow. poznański (M. Giertych); **25.02** - 38 os., Ratowice, pow. leszczyński (P. Sieracki); **26.02** – 2 os., Pogorzela, pow. gostyński (J. Stępniewski); **27.02** – 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **27.02** – 1 os., Kromolice (S. Karpicki); **28.02** – 13 os., Węgerce, pow. złotowski (W. Plata); **28.02** – 3 os., stawy Grzybno, pow. śremski (B. Nowak, M. Janowski); **12.12** - 1 os., Poznań-Krzesinki (S. Karpicki); **12.12** – 17 os., Winna Góra, pow. średzki (M. Szajda). **Stada:** **31.01** - ok. 300 os., Siedlnica, pow. wschowski (M. Chwistek); **21.02** – 66 os., Zimin (S. Karpicki); **1.03** – 62 os., Wylatowo, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **8.03** – ok. 50 os., Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzionek); **18.09** - 135 os., Zimin (S. Karpicki); **21.11** – 69 os., Bądecz, pow. piłski (W. Plata); **13.12** – ok. 90 os., Studzieniec, pow. obornicki (J. Dąbrowski, W. Grabiński, B. Peplińska).

Grzywacz *Columba palumbus* (XI-II, cn. 500)

XI-II: **8.01** - 2 os., Leszno (J. Mandat); **9.01** - 2 os., Zamysłów, pow. wschowski (P. Sieracki); **22.01** – 1 os., Park Sołacki, Poznań (P. Szymański); **30.11** – 1 os., Pruszewiec, pow. poznański (S. Niziński); **12.12** - 1 os., Poznań-Krzesinki (S. Karpicki); **19.12** – 1 os., Kosowo, pow. nakielski (W. Plata). **Stada:** **30.09** – ok. 580 os., Czempień, pow. kościański (B. Nowak).

Kukułka *Cuculus canorus* (IX³-IV²)

20.04 - 1 ♂, Robczysko, pow. leszczyński (P. Sieracki); **22.09** – 1 i 1 os., Dziembówko, pow. piłski (W. Plata); **28.09** - 1 juv., Biskupice, pow. wolsztyński (P. Sieracki); **3.10** – 1 juv., stawy Grzybno, pow. śremski (B. Nowak, M. Janowski); **3.10** – 1 os., stawy Występ, pow. nakielski (D. Kilon).

Puchacz *Bubo bubo* (W)

6.03 - 1 os., pow. międzychodzki (S. Karpicki).

Pójdźka *Athene noctua* (W)

23.05 – 1 os., Dolsk, pow. śremski (P. i D. Żurawlew); **12.06** – 1 os., Sośnie, pow. ostrowski (R. Kaczmarek); **17.06** - 1 ♂, Czempień, pow. kościański (B. Nowak); **7.08** – 1 os., Wąsosz, pow. złotowski (A. Konopka).

Uszatka błotna *Asio flammeus* (W)

12.02 – 1 os., Kocanowo, pow. poznański (S. Kaczorowski); **15.05** – 1 os., Heliodorowo, pow. chodzieski (P. Wylegała i inni); **26.09** - 1 os., Wonieść/Karmin, pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski).

Włochatka *Aegolius funereus* (W)

1, 5, 8 i **22.04** - 3 ♂ terytorialne, **22.07** - 2 lotne juv., Nadl. Kaczory, Obręb Kaczory, Kaczory/Piła, pow. piłski (W. Plata); **5, 22.04** i **18.06** - 6 ♂ terytorialnych, Nadl. Zdrojowa Góra, Obręb Skórka,

Skórka/Paruska, pow. złotowski (A. Stanilewicz, J. Glapan, K. Kryza); **6** i **20.04** - 2♂♂ terytorialne, Nadl. Zdrojowa Góra, Obręb Zdrojowa Góra, Piła/Stara Lubianka, pow. pilski (K. Kryza, A. Stanilewicz); **7**, **9** i **22.04** - 3♂♂ terytorialne, Nadl. Kaczory, Obręb Kaczory, Brodnia/Piła, pow. pilski (W. Plata); **12.06** - 1♂ terytorialny, Nadl. Złotów, Obręb Krajenka, Plecemin/Plytnica, pow. złotowski (K. Kryza, A. Stanilewicz); **24.12** - 1 ad., Nad. Kaczory, Leśn. Białośliwie, pow. pilski (M. Lewandowski).
Podane tu stanowiska znajdują się w wielkopolskiej części Obszaru Specjalnej Ochrony Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą”. Na obszarze tym (częściowo leżącym w granicach Wielkopolskiego Regionu Ornitologicznego) liczebność włochatki w roku 2010 oceniono na 30-35♂♂ terytorialnych (Jermaczek et al. 2011).

Jerzyk *Apus apus* (IX²-IV²)

11.09 - 1 os., Wzgórze św. Wojciecha, Poznań (S. Niziński); **11.09** - 2 os., **12.09** - 3 os., Leszno (A. Łakomy); **16.09** - 1 os., stawy Występ, pow. nakielski (B. Rudzionek); **17.09** - 1 os., stawy Grzybno, pow. śremski (B. Nowak); **20.09** - 1 os., Janiszewo, pow. gostyński (W. Michalak); **22.09** - 1 i 1 os., Czempień, pow. kościański (B. Nowak).

Żoła *Merops apiaster* (W)

Łęgi 2010: 3 pary lęgowe, pow. kępiński (M. Przysański); 2 pary lęgowe, pow. ostrowski (J. Bartuzi i inni).

Krętogłów *Jynx torquilla* (IX-IV¹)

9.04 - 1 os., Piła, pow. pleszewski (E. Markiewicz).

Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus* (W)

21.03 - 1 os., Laskowa, pow. górowski (G. Lorek); **22.03** - 1 os., Zgliniec, pow. kościański (P. Sieracki); **25.03** - 1♂, oddz. 180, ur. Taczanów, pow. pleszewski (P. Żurawlew); **1.04** - 1♂, **3.04** - 1♀, Wełna, pow. obornicki (G. Dąbrowski); **6.04** - 1 para, oddz. 67, ur. Teresiny, pow. krotoszyński (P. Żurawlew); **6.04** - 1♂, oddz. 142, ur. Teresiny (P. Żurawlew); **8.04** - 1 para, oddz. 181, ur. Taczanów (P. Żurawlew); **9.04** - 1♂, oddz. 20, ur. Teresiny (P. Żurawlew); **9.04** - 1♂, oddz. 67, ur. Teresiny (P. Żurawlew); **12.04** - 1♂, oddz. 11, ur. Łąkociny, pow. ostrowski (P. Żurawlew); **16.04** - 1 os., ur. Łówkowiec, pow. krotoszyński (Z. Kosiński); **18.04** - 1 os., Przybyszewo, pow. leszczyński (M. Tobółka); **20.04** - 1 os., Jez. Wojnowickie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **8.05** - 1♂, Sośnie, pow. ostrowski (R. Kaczmarek); **6.06** - 1♂, zb. Wonieść (P. Sieracki); **11.11** - 1 os., Wieruszów (S. Pawlak); **11.11** - 1 os., Ludwików, pow. koniński (S. Mielczarek); **14.11** - 1 os., Jez. Kierskie, Poznań (P. Szymański).
Część z podanych tu obserwacji pochodzi z obszaru Dąbrów Krotoszyńskich, gdzie występuje największa wielkopolska populacja tego gatunku oceniana ostatnio na 20-25 par (SFD Natura 2000 „Dąbrowy Krotoszyńskie”... 2012).

Lerka *Lullula arborea* (XI³-II, cn. 30)

XI³-II: **27.02** - 1 os., Zamysłów, pow. wschowski (P. Sieracki); **28.02** - 1 os., Biskupice, pow. wolsztyński (P. Sieracki).

Skowronek *Alauda arvensis* (XII-I, cn. 300)

XII-I: **12.01** - 4 os., Zatom Stary, pow. międzychodzki (D. Kujawa); **16.01** - 2 os., Młodasko, pow. szamotuński (S. Karpicki); **19.12** - 18 os., Poznań-Krzesinki (S. Karpicki). **Stada**: **25.02** - ok. 200-300 os., Świerczyna/Grodzisko, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **28.02** - ok. 310 os., Mokronosy, pow. wągrowiecki (A. Kiszka); **8.03** - ok. 800 os., Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudzionek); **11.03** - 677 os., Raczyn, pow. chodzieski (D. Ostrowski).

Górniczek *Eremophila alpestris* (W)

16.01 - 7 os., Goncarzewo, pow. bydgoski (M. Blank, A. Dylík); **19.01** - 1 os., Papiernia, pow. ostrowski (P. Szymański); **30.01** - 37 os., **31.01** - 29 os., Pruszewiec, pow. poznański (S. Karpicki, S. Niziński); **16.02** - 21 os., **17.02** - 29 os., Szołdry, pow. śremski (B. Nowak); **15.11** - 10 os., Pińsko, pow. nakielski (M. Radziszewski); **27.11** - 13 os., Karnowo, pow. nakielski (W. Plata); **11.12** - 8 os., Poznań-Krzesinki (S. Karpicki); **11.12** - 4 os., Karnówko, pow. nakielski (W. Plata); **15.12** - 1 os., Wysoka/Wysoczka, pow. pilski (W. Plata); **19.12** - 12 os., Ziemin, pow. grodziski (M. Janowski); **29.12** - 5 os., Leszno (J. Stępniewski).

Brzegówka *Riparia riparia* (X-IV¹, cn. 500)

X-IV¹: **2.10** - 8 os., **3.10** - 2 os., stawy Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **3.10** - 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski). **Stada**: **11.08** - cn. 500 os., zbiornik nieczynnej odkrywki Pątnów, pow. koniński (S. Mielczarek).

Dymówka *Hirundo rustica* (XI-III², cn. 1000)

XI-III²: 14.11 – 1 os., Zgliniec, pow. kościański (A. Łakomy).

Jaskółka rudawa *Cecropis daurica* (W)

3.10 – 1 juv., Manieczki, pow. śremski (B. Nowak, M. Janowski).

Drugie stwierdzenie w Wielkopolsce, wcześniej zanotowana w roku 1991 (Stępniewski 1993).

Świergotek polny *Anthus campestris* (VIII²-IV², cn. 5)

Stada: 14.08 – 14 os., Kleczew, pow. koniński (S. Mielczarek).

Świergotek łąkowy *Anthus pratensis* (XII-II, cn. 50)

Stada: 23.04 – ok. 60 os., Żbiki, pow. pleszewski (P. Żurawlew); **27.09** – ok. 60 os., Trzeciewnica, pow. nakielski (W. Plata).

Świergotek rdzawogardły *Anthus cervinus* (W)

25.09 – 1 os., Kleczew, pow. koniński (S. Odrzykoski); **26.09** – 2 os., Wonieść/Karmin, pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski); **30.09** – 1-2 os., Kleczew (S. Odrzykoski); **3.10** – 1-2 os., Brodnica, pow. śremski (B. Nowak, M. Janowski); **23.10** – 1 os., stawy Gosławice, Konin-Gosławice (S. Mielczarek, A. Winięcki); **24.10** – 1 os., Wierzonka, pow. poznański (S. Niziński).

Siwerniak *Anthus spinoletta* (W)

3.01 – 1 os., Trzcieliny, pow. ostrowski (J. i J. Bartuzi); **19.01** – 2 os., Trzcieliny (M. Antczak, P. Szymański, M. Tobółka); **6.11** – 1 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (J. Wyrwał, Z. Kajzer, K. Drab);

22.12 – 1 os., Białośliwie, pow. pilski (D. Ostrowski).

Pliszka żółta *Motacilla flava* (X-III, cn. 50)

Stada: 9.09 – ok. 50 os., stawy Grzybno, pow. śremski (B. Nowak).

Pliszka tundrowa *Motacilla flava thunbergi* (W)

23.04 – 1♂, stawy Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **8.05** – 1♂, Robczysko, pow. leszczyński (J. Ratajczak); **8.05** – 2♂♂, stawy Żukowo (S. Karpicki); **21.05** – 2♂♂, Skoki, pow. wągrowiecki (A. Lorecki, M. Juszczyk).

Pliszka cytrynowa *Motacilla citreola* (W)

9.05 – 3♂♂ i 2♀♀, Zawadka, pow. kołski (J. Grzybek).

Od roku 2010 tylko lęgi tego gatunku podlegają weryfikacji Komisji Faunistycznej.

Pliszka górską *Motacilla cinerea* (XI-III²)

4.11 – 1 os., Romanowo Dolne, pow. czarnkowsko-trzcianecki (K. Drab).

Pluszcz *Cinclus cinclus* (W)

14.11 – 1 os., stawy Grzybno, pow. śremski (B. Nowak, M. Janowski).

Podróżniczek *Luscinia svecica* (IX-III²)

16.09 – 1 imm., stawy Występ, pow. nakielski (B. Rudzionek).

Kopciuszek *Phoenicurus ochruros* (XII-II)

14.01 – 1♀, Czarnków (K. Drab); **25.01** – 1♂, Poznań-Morasko (Z. Kosiński, A. Winięcki).

Kłaskawka *Saxicola rubicola* (X²-III²)

19.03 – 1♂ i 1♀, Przygodzice, pow. ostrowski (R. Kaczmarek).

Białorzotka *Oenanthe oenanthe* (X-III²)

3.10 – 1 os., Trzeciewnica, pow. nakielski (D. Ostrowski).

Drozd obrożny *Turdus torquatus* (W)

31.03 – 1♂, Poznań-Naramowice (S. Niziński).

Wcześniej w regionie zanotowany 6 razy w latach 1974, 1976, 1989, 1993 (Bednorz et al. 2000, Maciorowski et al. 2000) i w roku 2000 (Mielczarek & Grzybek 2012).

Kwiczół *Turdus pilaris* (cn. 500)

18.03 – ok. 500 os., Słupy, pow. nakielski (W. Bagiński).

Śpiewak *Turdus philomelos* (XI-II, cn. 30)

Stada: 2.10 – ok. 30 os., Objezierze, pow. obornicki (J. Wyrwał); **3.10** – 48 os., Objezierze (J. Wyrwał).

Droździk *Turdus iliacus* (L, V-VIII, XII-II, cn. 100)

XII-II: 1.01 – 1 os., Czempień, pow. kościański (B. Nowak); **31.01** – 1 os., Środa Wlkp. (M. Szajda); **6.02** – 1 os., Mogilno, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **6.12** – 1 os., Białośliwie, pow. pilski (W. Plata). **Stada: 3.04** – ok. 150 os., Wąsosz, pow. złotowski (A. Konopka).

Strumieniówka *Locustella fluviatilis* (VIII³-IV)

29.04 – 1♂, Płaczkowo, pow. gostyński (M. Tobółka).

Brzęczka *Locustella luscinioides* (VII³-IV¹)

1.04 - 2♂♂, Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **10.04** - 1♂, stawy Zgliniec, pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski, Sz. Kaczmarek); **10.04** - 1♂, stawy Objezierze, pow. obornicki (S. Karpicki).

Wodniczka *Acrocephalus paludicola* (W)

15.05 - 1♂, dol. Noteci, Lipia Góra, pow. chodzieski (M. Prange i inni); **19.05** - 1♂ dol. Noteci, Krostkowo, pow. pilski (B. Rudzionaek); **25.05**, **28.06**, **1-5.07** - 4-6♂♂, dol. Noteci, Krostkowo/Lipia Góra, (P. Wylegała, Z. Rosin, M. Prange).

Rokitniczka *Acrocephalus schoenobaes* (IX²-III)

28.03 - 1♂, Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **2.10** - 1 os., Jez. Łoniewskie (J. Stępniewski).

Trzcinniczek *Acrocephalus scirpaceus* (X-IV¹)

2 i **3.10** - 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **11.10** - 1 imm. schwytany, zb. Wonieść (P. Sieracki).

Piegża *Sylvia curruca* (IX³-III)

21.09 - 1 os., Kwileń, pow. pleszewski (P. Żurawlew).

Gajówka *Sylvia borin* (IX-IV)

23.04 - 1♂, Gorzyce, pow. kościański (B. Nowak).

Kapturka *Sylvia atricapilla* (X-III²)

19.10 - 1♀, Konin-Gosławice (S. Mielczarek); **31.10** - 1♀/imm. martwa, Czempień, pow. kościański (M. Janowski); **6.11** - 1♂, Piła, pow. pleszewski (E. Markiewicz).

Wójcik *Phylloscopus trochiloides* (W)

10 i **11.06** - 1♂, Osieczna, pow. leszczyński (J. Stępniewski, P. van Tilburg, P. van Happen). Zaledwie czwarte stwierdzenie w Wielkopolsce, wcześniej odnotowany w latach 1996, 2005 i 2008 (Komisja Faunistyczna 1997, 2006, 2009).

Pierwiosnek *Phylloscopus collybita* (XI-III¹)

28.11 - 1 os., Kiekrz, pow. poznański (S. Odrzykoski, I. Odrzykoski).

Picuszek *Phylloscopus trochilus* (X-III)

29.03 - 1♂, Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **31.03** - 1♂, Bolechowo, pow. poznański (S. Karpicki).

Muchołówka mała *Ficedula parva* (IX-IV)

29.09 - 1 juv., Wzgórze św. Wojciecha, Poznań, (S. Niziński).

Muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis* (W)

3.05 - 1♂, Henrykowo, pow. leszczyński (S. Odrzykoski); **13.05** - 2♂♂, Lubosz, pow. międzychodzki (M. Pakuła).

Muchołówka żałobna *Ficedula hypoleuca* (IX³-IV¹)

22.09 - 1♀ juv. schwytany, zb. Wonieść (P. Sieracki).

Remiz *Remiz pendulinus* (XI-III², cn. 25)

XI-III²: **1.11** - 1 os., zb. Wonieść (P. Sieracki). **Stada**: **3.10** - 41 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski).

Wilga *Oriolus oriolus* (IX³-IV²)

20.04 - 1♂, Piła (K. Kryza).

Gąsiorek *Lanius collurio* (X²-IV)

25.04 - 1♂, Daćbogi, pow. leszczyński (P. Dziełakowski); **29.04** - 1♂, Lenartowice, pow. pleszewski (S. Kaczorowski).

Orzechówka *Nucifraga caryocatactes* (W)

3.10 - 1 os., Ieśniczówka Samita, pow. międzychodzki (P. Wylegała, A. Kasprzak).

Czarnowron *Corvus corone* (W)

21.03 - 1 os., Gołuchów, pow. pleszewski (P. Żurawlew); **17.04** - 1 os., stawy Ślesin, pow. nakielski (B. Rudzionaek); **12.05** - 1 os., Kolonia Osiek, pow. wieruszowski (S. Pawlak); **8.08** - 2 os., Lubowo, pow. szamotulski (D. Kujawa); **9.10** - 1 os., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski, N. Dudziak); **30.10** - 1 os., stawy Gosławice, Konin-Gosławice (S. Mielczarek).

Wrona siwa *Corvus cornix* (cn. 100)

3.12 - ok. 300 os., **5.12** - 161 os., Jez. Maltańskie, Poznań (S. Karpicki).

Kruk *Corvus corax* (cn. 100)

5.02 – ok. 200 os., Chrustowo, pow. pilski (A. Konopka); **13.02** – ok. 180 os., Chrustowo (D. Ostrowski); **26.11** – ok. 130 os., Bolesławiec, pow. poznański (B. Nowak).

Mazurek *Passer montanus* (cn. 200)

27.01 – ok. 400 os., **7.02** – ok. 300 os., Czempień, pow. kościański (B. Nowak, M. Janowski); **21.08** – ok. 200 os., Bobrowo, pow. koniński (S. Mielczarek); **21.11** – ok. 200 os., Jarosławiec, pow. średzki (S. Karpicki); **28.11** – 200 os., Poznań-Krzesinki (S. Karpicki); **28.11** – ok. 300 os., Żukowo/Chrustowo, pow. obornicki (J. Wyrwał).

Niekiedy spotyka się jeszcze większe stada, np. 27.12.2008 – ok. 800 os., Kościelna Wieś, pow. pleszewski (T. Pietrzak).

Zięba *Fringilla coelebs* (III-XI cn. 500, XII-II cn. 50)

6.02 – ok. 200 os., Poznań-Naramowice (S. Karpicki); **9.10** – ok. 600 os., Samsieczno, pow. bydgoski (D. Ostrowski); **30.11** – ok. 1000 os., Pruszewiec, pow. poznański (S. Niziński); **19.12** – ok. 140 os., Kosowo, pow. nakielski (W. Plata); **29.12** – ok. 500 os., Rogalin, pow. poznański (S. Karpicki).

Jer *Fringilla montifringilla* (V-IX¹, cn. 50)

Stada: **3.04** – ok. 150 os., Atanazyn, pow. chodzieski (A. Konopka); **16.10** – ok. 200 os., Michalin/Samsieczynek, pow. nakielski (W. Plata); **16.10** – ok. 90 os., Drażonek, pow. nakielski (W. Plata); **24.10** – cn. 500 os., Wierzonka, pow. poznański (S. Niziński); **30.11** – ok. 500 os., Pruszewiec, pow. poznański (S. Niziński); **5.12** – ok. 1200 os., Krobia (P. Wylegała); **19.12** – ok. 60 os., Kosowo, pow. nakielski (W. Plata); **19.12** – ok. 50 os., Poznań-Krzesinki (S. Karpicki).

Kulczyk *Serinus serinus* (X-III¹)

26.10 – 6 os., Wylatowo, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **28.11** – 1 ♂, Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał, M. Skawiński).

Czyż *Carduelis spinus* (cn. 300)

26.12 – ok. 500 os., Park Wodziczki, Poznań (S. Niziński).

Makolągwa *Carduelis cannabina* (cn. 100)

16.01 – ok. 250 os., Myszkowo, pow. szamotulski (S. Karpicki); **17.01** – ok. 100 os., Mylin, pow. międzychodzki (K. Drab, R. Kubacki); **22.01** – ok. 180 os., Olszowa, pow. kępiński (M. Przystański); **21.11** – ok. 140 os., Chrzastowo, pow. nakielski (D. Ostrowski); **15.12** – ok. 200 os., Rogalin, pow. poznański (S. Niziński); **29.12** – ok. 200 os. Rogalin (S. Karpicki).

Rzępołuch *Carduelis flavirostris* (W)

3.01 – 16 os., Mylin, pow. międzychodzki (D. Kujawa); **6.01** – 1 os., Poznań–Morasko (P. Szymański); **8.01** – ok. 170 os., Równopole, pow. pilski (W. Plata); **13.01** – ok. 35 os., Młodasko, pow. szamotulski (S. Niziński); **16.01** – 10 i 2 os., Zamysłów, pow. wschowski (P. Sieracki); **16.01** – 9 os., zb. Wonieść (Sz. Kaczmarek); **16.01** – ok. 70 os., Młodasko (S. Karpicki); **17.01** – 1 os., Mylin (K. Drab, R. Kubacki); **23.01** – 107 os., Szarlej, pow. inowrocławski (J. Winiecki); **31.01** – 13 os., Biadaszki, pow. ostrowski (J. Bartuzi); **2.02** – 2 os., zb. Wonieść (B. Nowak); **7.02** – 55 os., Bojanowo, pow. rawicki (J. Ratajczak); **8.02** – 5 os., Konin (S. Mielczarek); **14.02** – 5 os., Zamysłów (P. Sieracki); **15.02** – 9 os., Jędrzychowice, pow. wschowski (P. Sieracki); **15.02** – 7 os., Radwanki, pow. chodzieski (M. Przystański); **20.02** – 25 os., Wąsosz, pow. złotowski (A. Konopka); **17.10** – 21 os., nieczynna odkrywka Pątnów, pow. koniński (S. Mielczarek); **20.10** – 7 os., stawy Antoniny, pow. chodzieski (K. Drab, B. Rudziona); **20.10** – ok. 40 os., Otylin, pow. pilski (K. Drab, B. Rudziona); **24.10** – 2 os., Wąsosz (A. Konopka); **30.10** – ok. 30 os., stawy Antoniny (B. Rudziona); **6.11** – 20 os., Białosłowie, pow. pilski (J. Wyrwał, Z. Kajzer, K. Drab); **7.11** – ok. 25 os., Chrzastowo/Olszewka, pow. nakielski (W. Plata); **11.11** – 30 os., Głębokie, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **11.11** – 12 os., Świerczyzna/Grodzisko, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **13.11** – 9 os., Chrustowo, pow. obornicki (J. Wyrwał, M. Skawiński); **13.11** – 5 os., Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał); **26.11** – 5 os., Antoniny (K. Drab, B. Rudziona); **4.12** – 108 os., Osieczna, pow. leszczyński (J. Stępniewski); **15.12** – cn. 2 os., Rogalin, pow. poznański (S. Niziński); **19.12** – ok. 100 os., Osieczna, pow. leszczyński (J. Stępniewski).

Czczotka *Carduelis flammea* (IV-IX, cn. 50)

Stada: **18.11** – 219 os., Machcin, pow. kościański (P. Sieracki); **28.11** – 237 os., Bukówiec Górny, pow. leszczyński (P. Sieracki); **20.12** – 108 os., Bukówiec Górny (P. Sieracki); **27.12** – ok. 200 os., Osieczna, pow. leszczyński (J. Stępniewski).

Krzyżodziób świerkowy *Loxia curvirostra* (L, cn. 30)

Stanowiska lęgowe (kat B): 24.01 – 1 para (♂ śpiewający), Starczanów, pow. poznański (I. Odrykoski). **Stada: 8.01** – ok. 30-40 os., Kaczory/Śmiłowo, pow. piłski (W. Plata).

Poświerka *Calacarius lapponicus* (W)

12.12 – 1 os., Wyrza, pow. nakielski (D. Ostrowski).

Wcześniej w latach 1973-2005 zanotowana 11 razy w Wielkopolsce (Bednorz et al. 2000, Komisja Faunistyczna 2003, 2005, 2006).

Śnieguła *Plectrophenax nivalis* (W)

7.02 – 1 os., Wyrobki Mogileńskie, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **28.02** – 8 os., Miechcin, pow. gostyński (J. Ratajczak); **9.03** – 1 os., Zamysłów, pow. wschowski (P. Sieracki); **13.03** – 1 os., Wymysłowo, pow. kościański (B. Nowak); **11.11** – 1 os., Głębokie, pow. inowrocławski (M. Radziszewski); **20.11** – 16 os., Kosowo, pow. nakielski (W. Plata); **23.12** – 1 os., Pińsko, pow. nakielski (M. Radziszewski).

Trznadel *Emberiza citrinella* (cn. 100)

2.01 – ok. 150 os., Gozdawa, pow. mogileński (S. Kaczorowski); **11.12** – ok. 100 os., Poznań-Krzęsinki (S. Karpicki).

Potrzeszcz *Emberiza calandra* (cn. 100)

28.11 – ok. 100 os., **11.12** – ok. 300 os., Poznań-Krzęsinki (S. Karpicki).

Gatunki pochodzące z niewoli

Nimfa *Nymphicus hollandicus* (W)

12.06 – 1 os., Nietrzanowo, pow. średzki (P. Wylegała).

Aleksandretta obroźna *Psittacula krameri* (W)

8.08–10.10 – 1♂, Osieczna, pow. leszczyński (J. Stępniewski i inni).

Wcześniej napotkana w latach 1995, 2002 i 2006 (Komisja Faunistyczna 1996, 2004, 2008).

Literatura

- Bednorz J., Kupczyk M. 1995. Fauna ptaków doliny Noteci. Prace Zakł. Biol. i Ekol. Ptaków UAM 3: 3-94.
- Bednorz J., Kupczyk M., Kuźniak S., Winiński A. 2000. Ptaki Wielkopolski. Monografia faunistyczna. Bogucki Wyd. Nauk., Poznań.
- Jermaczek A., Chapiński P., Duda M., Glapan J., Kryza K., Plata W., Stanilewicz A. 2011. Ptaki stanowiące przedmioty ochrony w wielkopolskiej części obszaru specjalnej ochrony Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą” i propozycje działań ochronnych. Przegl. Przyr. 22(2): 32-64.
- Komisja Faunistyczna 1996. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 1995. Raport nr 12. Not. Orn. 37: 301-317.
- Komisja Faunistyczna 1997. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 1996. Raport nr 13. Not. Orn. 38: 291-311.
- Komisja Faunistyczna 1998. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 1997. Raport nr 14. Not. Orn. 39: 151-174.
- Komisja Faunistyczna 2000a. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 1998. Raport nr 15. Not. Orn. 41: 29-53.
- Komisja Faunistyczna 2000b. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 1999. Raport nr 16. Not. Orn. 41: 293-316.
- Komisja Faunistyczna 2001. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2000. Raport nr 17. Not. Orn. 42: 193-214.
- Komisja Faunistyczna 2003. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2002. Raport nr 19. Not. Orn. 44: 195-219.
- Komisja Faunistyczna 2004. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2003. Raport nr 20. Not. Orn. 45: 169-194.
- Komisja Faunistyczna 2005. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2004. Raport nr 21. Not. Orn. 46: 157-178.
- Komisja Faunistyczna 2006. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2005. Raport nr 22. Not. Orn. 47: 97-124.

- Komisja Faunistyczna 2007. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2006. Raport nr 23. Not. Orn. 48: 107-136.
- Komisja Faunistyczna 2008. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2007. Raport nr 24. Not. Orn. 49: 81-115.
- Komisja Faunistyczna 2009. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2008. Raport nr 25. Not. Orn. 50: 111-142.
- Komisja Faunistyczna 2010. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2009. Raport nr 26. Ornis Pol. 51: 117-148.
- Komisja Faunistyczna 2011. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2010. Raport nr 27. Ornis Pol. 51: 117-149.
- Ławicki Ł., Niedźwiedzki S., Sawicki W., Świętochowski P., Goławski A., Kasprzykowski Z., Urban M., Wylegała P., Czechowski P., Prange M., Janiszewski T., Menderski S., Lenkiewicz W., Jantarski M. 2011. Liczne gniazdowanie rybitwy białoskrzydłej *Chlidonias leucopterus* w Polsce w roku 2010. Ornis Pol. 52: 75-84.
- Maciorowski G., Mizera T., Ilków M., Statuch T., Kujawa D. 2000. Awifauna Sierakowskiego Parku Krajobrazowego. Wielkop. Prace Ornitol. 9: 39-67.
- Mielczarek S., Grzybek J. 2012. Awifauna stawów rybnych Gosławice w Koninie w latach 1988-2011. Ptaki Wielkop. 1: 18-34.
- Radziszewski M. 2008. Nowe gatunki ptaków w rezerwacie Wydymacz. Przygodzickie Wieści Gminne 3(52): 10.
- Ratajczak J., Lorek G., Stępniewski J., Kuźniak S. 2012. Pierwszy przypadek lęgu łączaka *Tringa glareola* w Wielkopolsce. Ptaki Wielkop. 1: 172-174.
- Standardowy Formularz Danych (SFD) Natura 2000 „Dąbrowy Krotoszyńskie” PLB300007. 2012. <http://natura2000.gdos.gov.pl>
- Stępniewski J. 1993. Jaskółka rudawa (*Hirundo daurica*) – nowy gatunek awifauny Wielkopolski. Not. Orn. 34: 173-174.
- Śliwa P., Wylegała P., Kaczorowski P. 2000. Awifauna lęgowa Puszczy Zielonki ze szczególnym uwzględnieniem Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka. Wielkop. Prace Ornitol. 9: 145-159.
- Tomiałojć L. 1990. Ptaki Polski. Rozmieszczeni i liczebność. PWN, Warszawa.
- Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „pro Natura”, Wrocław.
- Wieland P. 2012. Pierwszy od dwudziestu lat nadrzewny lęg sokoła wędrownego *Falco peregrinus* w Polsce. Ptaki Wielkop. 1: 163-168.
- Wołek K. 1974. Ptaki rezerwatu Krajkowo nad Wartą. Ochr. Przyr. 40: 205-228.
- Wylegała P. 2013. Awifauna lęgowa pradolinowego odcinka doliny Noteci – stan aktualny oraz zmiany liczebności. Ptaki Wielkop. 2: 3-17.
- Zieliński J. 2008. Awifauna stawów rybnych Ostrówek w dolinie Noteci w latach 1994-1995. Kullon 13: 15-31.
- Żurawlew P., Radziszewski M. 2012. Wielkopolski Raport Ornitologiczny nr 1. Podsumowanie roku 2009. Ptaki Wielkop. 1: 177-201.

Przemysław Żurawlew

Kwileń 67a, 63-313 Chocz
grusleon@gmail.com

Michał Radziszewski

ul. Koszalińska 18/128, 85-714 Bydgoszcz
m.radziszewski@gmail.com

Fot. 1. Gęś mała *Anser erythropus*, stawy Ostrówek, 30.09.2010 (© Bogdan Rudzionek) - Lesser White-fronted Goose *Anser erythropus*, Ostrówek Fish Ponds, 30th September 2010

Fot. 2. Śnieżyca mała *Anser rossii*, Wonieść, 11.03.2010 (© Janusz Ratajczak) - Ross's Goose *Anser rossii*, Wonieść, 11th March 2010

Fot. 3. Pelikan kędzierzawy *Pelecanus crispus*, Łęgoń, 31.03.2010 (© Marek Chwistek) - *Dalmatian Pelican Pelecanus crispus*, Łęgoń, 31st March 2010

Fot. 4. Wydrzyk długosterny *Stercorarius longicaudus*, Modrakowo, 19.09.2010 (© Wocich Plata) - *Long-tailed Jaeger Stercorarius longicaudus*, Modrakowo, 19th September 2010

Fot. 5. Biegus płowy *Tryngites subruficollis*, zb. Szale, 19.09.2010 (© Tomasz Pietrzak) - Buff-breasted Sandpiper *Tryngites subruficollis*, Szale Reservoir, 19th September 2010

Fot. 6. Szlamiec długodzioby *Limnodromus scolopaceus*, stawy Objezierze, 4.10.2011 (© Mateusz Matysiak, www.mateuszmatysiak.pl) - Long-billed Dowitcher *Limnodromus scolopaceus*, Objezierze Fish Ponds, 4th October 2011